

לכבוד
דוד כהן צדק
שמואל סוגי שמש
אלמא – וואגנו'ו למיניות ולאינטימיות בריאות בישראל

א.ג.,

חוות דעת משפטית

א. נושא חוות הדעת

1. התבקשנו חוות דעתנו בנוגע להיבטים משפטיים הכרוכים בשימוש בעירום ומגע, לרבות מגע בעל אופי מיני (ואף, במקרים מסוימים, מגע מיני מלא) במסגרת מפגשי אימון, הנחיה ותרגול בתחום הטנטרה, האינטימיות, המיניות וכיוצא באלה, וכן בהנחיית סדנאות בנושאים הנ"ל.
2. במסגרת זו, התבקשנו להבהיר את מגבלות הדין ולהציג אמצעי זהירות לצמצום הסיכון המשפטיים הכרוכים בכך. זאת, על מנת לקבוע נורמות התנהגות עבור מאנים ומנהלים העוסקים בתחום אשר יפלו במסגרתה, במסגרת קוד אתי שבכוננותה לגבש באמצעות ועדת מומחים, ובכפוף להוראות הדין.

ב. הערות מקדים

3. למען הנוחות, בחוות דעת זו יוגדרו המונחים הבאים כדלקמן:
 - 3.1. מפגשי אימון, הנחיה ותרגול בתחום הטנטרה, מיניות וכיו"ב, אשר נערכים רק בנסיבות המאמן והמתאמן (ואו ב/בת זוג), ייקראו להלן "מפגשי אימון"; סדנאות בתחום אלה, בוחן משתתפים רבים בו זמנית, ייקראו להלן "סדנאות".
 - 3.2. מעביר מפגשי האימון ייקרא להלן "מאמן" והליך ייקרא להלן "מתאמן". מעביר הסדנא ייקרא להלן "מנחה" והשתתפים בה ייקראו "משתתפים".
 - 3.4. מציאות החיים היא כי עבירות מין מבוצעות יותר בידי גברים לפני נשים, וזנות נפוצה יותר בקרב נשים. אולם כיוון קיימים גם מקרים הפוכים, וככלל, הוראות הדין חולות על וככלפי נשים ובברים אחד. על כן, הן מטעמי נוחות והן מטעמי ניטרליות מגדנית, חוות דעת זו נוקטת בעיקרה בלשון זכר. מובהר, כי בכל המונחים הכוונה היא לזכר ולנקבה כאחד, אלא אם נאמר במפורש כי ההתייחסות היא לאדם ממין מסוים.

ג. המידע שנמסר לנו על ידכם

5. חוות דעת זו ניתנת לאחר שקיבלו הסבר לגבי מטרות האגודה ואופי הפעולות בסדנאות ובמפגשים. בקליפת אגו"ז ניתן לומר כי:
 - הוצגו בפניינו מטרות האגודה, ובחן, בין היתר –
 - קידום הלימוד והתרגול של האינטימיות הבריאה, המיניות המודעת, טנטרה, שמאזום מיני ונושאים הקשורים אליהם;
 - הגברת המודעות לחסיבות ולתועלת הקיימת בעיסוק בנושאים אלה, עבור התפתחות אישית, שיפור מיומניות אישיות ובין אישיות, לרווחתו וקשריו האישיים והזוגיים של כל אדם;

- פעילות לקידום התחום על ידי העלאת הרמה המקצועית של העוסקים בתחום, יצרת סטנדרטים מקצועיים גבוהים ועידוד הדרישות לעמידה בסטנדרטים אלה, כמו גם לעידוד ויצירת השרות מקצועיות, קורסים וכנסים מקצועיים;
- פעילות לשם להבטחת זכויותיהם וביחסונם של הפונים, המתרגלים והעסקים ולמנוע פגיעה וניצול לרעה למי מהם. זאת, בין היתר, בקידום נורמות לעיסוק בתחום, תוך דגש על רמה מקצועית גבוהה, שיקיפות, אתיקה, עמידה בדרישות החוק והבטחת ביחסונם של כל המעורבים;
- פעולה להעמקת הקשר בין הפרויקטיה לבין המחקר המדעי והעסק בתחום, ובתווך כך לעידוד וייזום מחקרים בתחום רלוונטיים והנגשת ידע לעוסקים בתחום ולציבור הרחב;
- פעולה לייצור קשרים עם ארגונים וגופים רלוונטיים לנושא בארץ ובוח"ל לצורך לימוד, העשרה ושיתוף פעולה;
- יצרת בית מקצועי עבור המנהים ומפיקי האירועים העוסקים בתחום, פעולה לחיזוק תזרימיים ומעמדם וסיוע להם;
- בידול בין עסקים בתחום העומדים בקריטריונים מקצועיים ומחויבים לכללי האתיקה והנורמות המקצועיות והחוקיות, למול עסקים אחרים, אשר חלקם עושים שימוש במונחים כגון "טנטרה" או "מיניות ואיינטימיות" ככשות לעיסוק בזנות.
- נמסר לנו כי בכוונת האגודה להגדיר זרישות קבלה מקצועית, כאשר מאמנים ומנהלי סדנאות שיפעלו במסגרת יערנו ועדת קבלה אשר תבחן את הנסיבות המקצועית ונסיעום;
- נמסר לנו כי חלק מדרישות הקבלה המאמנים והמנהים ידרשו להתחייב לעמידה בהוראות האגודה ובקוד האתי שיגובש על ידה. כל זאת, במטרה להבטיח לכל האפשר כי העיסוק בנושאים הניל לא יונצל לרעה, כי לצד עיני המאמנים והמנהים תעמוד טובת הלוקחות ולא טובת האישית, ועל מנת לאפשר את העיסוק והתועלות הגלומות בתחום הניל, תוך הגברת ביחסונם של כל המעורבים.
- אשר לפעולות עצמה נמסר לנו, בין היתר, כי:
 - קיימות מגוון סיבות שבгинן מגיעים אנשים למפגשי אימון וסדנאות. כלל ניתן לומר כי מטרת המפגשים והסדנאות היא התפתחות אישית, רכישת כלים ושיפור מיומנויות אישיות ובין אישיות ומיומנויות תקשורת, ובפרט (אך לא רק) בתחום הזוגי, האינטימי והמוני;
 - המתאמנים במפגשים והשתתפים בסדנאות אינם בידיעה מראש, כי הם עתידיים לכלול עירום ואו מגע;
 - הכלים, הטכניקות והתרגולים שהונענש נעשה שימוש והידע הנלמד בהם נסמכים על נסיעון וידע המתרגול בישראל ובעולם מזה שנים רבות, כאשר חלקם נסמכים על מסורות עתיקות, כגון טנטרה, יוגה ומדיטציה;
 - קיימות עדויות רבות מאד, מן הארץ והעולם, של רבים אשר ההשתתפות במפגשי אימון וסדנאות בתחום הניל, ותוך שימוש בכלים דומים, תרם באופן משמעותי לאיכות חייהם, לאושרים ולתפקידם בתחום אלה, כגון שיפור יכולת ליצור קשרים רומנטיים ובינאישיים, שיפור יכולת ליצור אינטימיות, שיפור בתפקוד המיני ועוד;
 - מפגשי אימון יכולים להיות חד פעמיים או מתמשכים, וכי הם מתקייםים בנסיבות מאמן ומתאם,

יחיד או בזוג. המאמן והמתאמן יכולים להיות בני אותומין ו/או ממינים מנוגדים. לעיתים קרובות המתאמן הוא גבר והמתאמנת היא אשה, ולהיפך;

■ סדניות מתקיימות בהרכב של מספר משתפים, המגיעים כזוגות או כיחידים. הסדניות מתקיימות, לרוב בהרכב מעורב של גברים ונשים, אך קיימות גם סדניות המיועדות לגברים או נשים בלבד;

■פגשיים וسدניות כוללים לעיתים עירום מלא, מגע ו/או מגע בעל אופי מיני, לרבות מגע באיברי המין של המתאמן/משתף, ובכלל זאת החדרת אכבעות לאיבר המין הנשי (מעשה המוגדר כ"בעה" בחוק העונשין) או החדרת אכבע לפי הטעבת (מעשה המוגדר כ"מעשה סדום"), ואף, במקרים מסוימים, מגע מיני מלא. המעשה יכול להתבצע על ידי המתאמן, בן זוג, משתף בסדנה (המבצע אותו כלפי משתף אחר) ו/או ע"י המאמן או המנחה.

■ בכוונת האגודה להבטיח את יכולת הבחירה של המתאמנים והמשתתפים בפעילויות, ואת השתתפותם בה רק על יסוד מתן הסכמה בת תוקף, מראש; כן בכוונת האגודה לקבוע הנחיות מחמירות לגבי סוגים מגע מסוימים, אשר לא יבוצעו במסגרתaimon אלא במערכות מראש של גורם שלישי העוסק בתחום או שהינו בעל נסיוון טיפול, אשר עמד על כך שבמגע זה יש כדי לסייע למאמן, כי הוא נתן את הסכמתו המלאה לכך מתוך רצון חופשי ולא ניצול מעמד או תלות במאמן, וכי המגע הוא לטובה המתאמן;

■ בשל אופי הפעילויות במפגשיים ובסדניות יכולים להיווצר בהם עונג והנאה מינית, אולם זו אינה מטרת הפעילויות, כאשר באותה מידת שיכולים לעלות עונג יכולים לעלות גם עצב, בכח, כאס ורגשות עזים שונים;

■ בכוונת האגודה לאסור באופן מוחלט על השתתפות, במפגשיים אישיים או בסדניות, של מי שהינם קטינים (מתחת גיל 18).

ד. מבוא

העסק בתחוםים הקשורים לאינטימיות ולמיניות, ובפרט ככל הcoliims עירום ומגע, נוגע בעצם מהותו בתחומיים רגילים מאד. הוא עלול לפתח תחששות קשות שמקורן במתאמן עצמו, וזאת בין היתר בשל רקו, בשל אי הבנה או ציפיות שנוצרות אצלו; והוא עלול לפתח גם לפגיעות, מכוונות או שלא מכוונות, וזאת בין היתר כתוצאה מפער שיכול להיווצר ביחסיו הכוונות שבינו לבין המאמן או המנחה. כל הניל'ולים להוביל לטענות כלפי המאמן או המנחה ולהוביל את הצדדים אל ערכאות משפטיות.

7. כדוגמה לאמר נציגו, כי לאחרונה (דצמבר 2019) פורסם כי אדם שעסק בתחום הטנטרה והמיניות נעצר בחשד לביצוע עבירותimin בין שניים מלוקחותיו. על פי המידע שפורסם נכון למועד כתיבת חוות הדעת, החשוד שוחרר למשך בית תוק שבית המשפטקבע כי מדובר בחשד מינורי וכי אין חשד לשיבוש הליני קירה. על פי הפרטומים הסניגור טען, בין היתר, כי מרשו מקפיד לצין בטרם הטיפול כי הוא פועל לפי מורה הטנטרה, וכי על כן ישולבו במפגשיים מגע ואף חדרה במסגרת מה שמודרך באופן מקצועי כ"עיסוי הנקודה הקדוצה". מהפרסום עולה כי בידי הסניגור היה תמליל מפורט של שיחה בה הושבר למתלוננת תוכן המפגשיים, והיא נתנה לכך את הסכמתה; וכן, כי הוצאה תクトובת בה הבעה המתלוננת את שביעות רצונה וציינה כי אף המליצה על החשוד אחרים. עוד עליה מן הפרטומים כי המתלוננת התוודתה בפני החשוד על התאהבותה בו ועל רצונה לבסס עמו קשר אישי החורג מן הקשר המקצועי. עוד ציין הסניגור מקרה בו הפסיק החשוד מידית את המגע ברגע שהמתלוננת בישה זאת.

8. אמנס לא ברור איזה מן הטיעונים שכנע את בית המשפט בשלב זה ומה עלה בגורלו של החליך שלו; עם זאת, דוגמא זו מציגה את המורכבות הקיימת בעיסוק בתחום זה, ואת ההכרח לנוקוט באמצעות זיהירות במסגרת

העסקוק בו.

בהתבסס על הדין הקיים, החקיקה, הפסיקת והרצינול העומד בבסיסם, חוות דעת זו מבקשת ליזור כליל זהירות על מנת למנוע פגיעות והפרות, ובראש ובראשונה על מנת לוודא ולהבטיח את הסכמתם החופשית של המתאמנים והמשתתפים לכל אורך הפעולות ; ובכך, לאפשר לממתאמנים והמשתתפים החופשים בכך להנות מיטירונות הלימוד והתרגול של התחומיים הנ"ל תוך שמירה מקסימלית על בטוחנות, ותוך שמי שעוסק בתחום על פי הכללים, יוכל למש את יכולותיו וכישוריו באופן שייצמצם ככל האפשר את הסכנה לפגיעה בממתאמנים ואת הסיכון הטמון עבورو בהפרת הדין.

ובוחר, כי מאמין או מנהה מתנהל שלא כשרה, בגיןו כאמור בחוות דעת זו ולקיים האتي שייקבע - למשל מאמין הנוגע במתורגלת בגיןו להסכםתה - עלול למצואו את עצמו נאשם בהליך פלילי¹, כאשר העובה שהמתאמנת הגיעה מלכתחילהiaeaimon בתחום המיני לא תקנה לו הגנה. מטרתה של חוות דעת זו אינה למצואו דרך להגן על מי שמבצע מעשים מעין אלה.

במישור הפלילי יוצגו בחוות דעת זו האיסורים המרכזיים בפרק עבירות המין שבחוק העונשין, ויוסברו הרצינולים שבבסיסם. נרchip באשר לסוגיות מרכזיות המתעוררות בקשר לכך, בדגש על האיסור על ביצוע מעשה בעל אופי מיני בנסיבות שהן לא ניתנה הסכמה חופשית והאיסור על קבלת דבר במרמה ; ונדון באיסורים החלים ביחסים העלימים כדי יהשי מטפל – מטפל במסגרת "טיפול נפשי" וביחסים כהן דת ומאי שמקבל ממנו יעוז. כן נעמוד על איסורים מרכזיים הקבועים בחוק למניעת הטרדה מינית.

10. נסיף ונעמוד להלן בתמצית גם על סיכונים מרכזיים שעשויים לעלות במסגרת תביעה אזרחית, בין מכח הפרת הדינים הפליליים ובין בעילה עצמאית, נזקית או חווית.

11. למיטב ידיעתנו, לא קיימת פסיקה או ספרות שענינה בסיטואציה שבה הלקוח מגיע מראש לפעולות שתכליתה התפתחות אישית וכיו"ב, ואשר כוללת עירום ומגע, תוך שהפעולות נעשות בהסכם בראשיתה לאורך כל שלביה, כפי שנדרש שיתקיים במקרים בהם עוסקת חוות דעת זו. הפסיקת והספרות הקיימים עוסקים, ככל, במקרים בהם לא ניתנה הסכמה חופשית למשים ; בדיסציפלינות טיפולות שהן לא אמרו להתקיים מוגע כלל ; או בדיסציפלינות טיפולות רפואיות מוכרות.

בכך שונה הפעולות בה עוסקת חוות הדעת מן המקרים הנדונים בספרות ובפסקה באופן מהותי, ואלה אינם ניתנים ליישום לעניינו באופן מדויק ו ישיר. לפיכך, הנושאים בהם עוסקת בתחום חוות הדעת הם תקדים, ואין באפשרותו להבטיח בוודאות כיצד יתייחס בית המשפט לפעולות הנ"ל, ובפרט כאשר מדובר בפרקטיות אשר כולל אינן מוכרות ומקובלות הציבור הרחב, ואשר לא זכו להכרה מסדית. משכך, לא ניתן לקבוע כללי "עשה ואל תעשה" אשר יבטיחו מניעה של הסיכונים המשפטיים שפורטו באופן הרשמי.

12. עם זאת, על בסיס ניתוח המקורות הנורמטיביים הקיימים והרצינולים העומדים בbasisם, כפי שהם עומדים מה הספרות והפסקה, ועל בסיס לימוד מקודים אתיים שונים מהארץ והעולם, בתחום זה ובתחומים אחרים, פירטנו בחוות הדעת שורת המלצות. חלק מהמלצותינו שאולות ממוקורות אתיים ונורמטיביים שונים, מקומיות או מתחומים אחרים, וחלקו אין אלא עצות שלנו ל- Good Practice זהיר. יש להבהיר כי לא כל המלצות נסמכות על חובה שבדין, וכי לא כל הῆר של האמור בהמלצתינו מהוות בהכרח הפרה של הדין. עם זאת, אנו ממליצים לקבוע את כל המלצות כהנחיות במסגרת הקוד האתי המתוכנן, שכן כאמור יש בהן כדי לסייע בהבחת טנדנט פועלות ברמת מקצועית וביחסן גבויים לכל המעורבים, תוך הבחתת גילוי מלא והסכם חופשית לאורך כל התהליך, ובכך לצמצם את הסיכונים להפרות דין במישור הפלילי והאזורתי

¹ כך למשל בתפ"ח 07-0808 מדינת ישראל נגד צדוק מודזו נדון מקרה של 'matef טנטר' שנגע באירוע המוצנעים של לkerja מרופת סיורובה, והוא הורשע בעבירה של מעשה מגונה ונדון לעונש מאסר בפועל.

אחד.

13.

לבסוף תhusוק חותם הדעת גם בשאלת האם מפגשים אישיים עלולים להיחשב כמתן שירותים מין, ובאישורם והסיכון המשפטואים הרווחים בכך.

ה. המיישור הפלילי

ה.1. הבסיס הנורטובי

14.

בטרם כניסה לעובי הקורה ראוי להגדיר מספר מושגי יסוד בדיני העונשין. העבירה הפלילית כוללת בראש ובראשונה את **היסוד הפיזי** (כמו בעילה, מעשה סדום וכד'), שהינו המעשה עצמו וניסיובתו; אך אין די במעשה עצמו כדי להיות עבירה פלילית, שאחרת כל מגע מיני היה נחשב לעבירה. עבירה מתגבת רק כאשר לצד המעשה התקיימו נסיבות מסוימות, כאשר מתקיים הלאן הרוח (היסוד הנפשי) של מבצע המעשה.

15.

להלן שורת נסיבות שבתתקיימן מתקיים היסוד הפיזי של העבירה (למען הנוחות, בחותם דעת זו נתיחס לכל אחד מן המעשים שלහן כ"מעשים בעלי אופי מיני"):

15.1. **בעילה**, כהגדرتה בחוק העונשין, היא "החדרת איבר מאיברי הגוף או חוץ לאייבר המין של האשה". על כן, לא רק מגע מיני מלא, אלא גם (למשל) החדרת אצבעות לוגינה במהלך מפגש אישי ("עיסוי יוני") הינה, מבחינת היסוד הפיזי, בגדר בעילה.

15.2. **מעשה סדום**, כהגדרתו בחוק העונשין, הוא "החדרת איבר מאיברי הגוף או חוץ לפי הטבעת של אדם, או החדרת איבר מין לפיו של אדם". לפיכך החדרת אצבעות לפי הטבעת של גבר או של אשה הינם, מבחינת היסוד הפיזי, בבחינת מעשה סדום.

15.3. **מעשה מגונה**, כהגדרתו בחוק העונשין, הוא כל מעשה שנעשה לשם "גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים". אין מדובר רק במעשה בעל קונוטציה מינית מובהקת: גם מגע ברجل, לדוגמא, עשוי להיכלל בגדרו. במקרה זה כוונת העושה מגדירה את המעשה. כמוון שבמקרים מובהקים של מגע באיברי מין, או נשיקה (בניגוד למגע באзор שאיינו נתפס באופן מסורתי כאזור ארוגני), קל יותר לטעון כי מדובר ב"מעשה מגונה".

15.4. **גרם מעשה** - בסעיף 350 לחוק העונשין נקבע כי "לענין עבירה לפי סימן זה, אחת היא אם העושה עשה את המעשה או גרם שהמעשה ייעשה בו או באדם אחר". דהיינו, גריםה לאדם אחר לבצע את המעשה, עשויה גם היא ליצור את היסוד הפיזי בעבירה לפי סעיף זה.

16.

אם כן, מה הופך מעשים בעלי אופי מיני אלה לעבירה פלילית?

16.1. סעיף 345 לחוק העונשין קובע מספר **נסיבות** שבהתקיימים אחת מהן² הופך המעשה לעבירה. זאת, כאשר המעשה נעשה -

16.1.1. שלא בהסכמה חופשית;

16.1.2. בהסכמה שהושגה במרמה לגבי מיהוות העושה או מהות המעשה;

16.1.3. תוך ניצול מצב של חוסר הכרה או מצב אחר המונע מותן הסכמה חופשית;

² חוק העונשין עוסק גם במסיבות הנוגעות למטען הסכמה על ידי קטינים, ואולם לנוכח דבריהם כי בכוונת האגודה לאסור השתתפות של מי שגילו פחותות מ – 18 בפעולות, לא עוסוק בסוגיות הגיל בחותם דעת זו, ואך נאמר כי על האגודה לדרכש כי העוסקים בתחום יפעלו להבטחה כי אין חריגות בכל הנוגע לאיסור זה.

16.1.4. תוק ניצול מחלת נפש או לקות שכלית, אם בשל המחללה או הליקוי החסלי לא הייתה ההסכמה למעשה הסכמה חופשית.

16.2. יוער, כי נסיבות אלה מפורטות בסעיף עבירות האינוס חיל על נשים, אך גם סעיפי העבירה האחרים בפרק עבירות המין מפנים אליהן. על כן, נסיבות אלה רלוונטיות לכל העבירות והן רלוונטיות גם לקורבנות עבירה שהם גברים.

16.3. המחוקק מוסיף ומונה שורה של נסיבות חממיות, שבבסיסן שימוש בכוח, באוימים, אינוס תוק גריםת חבלה, התעללות ואינוס בצוותא עיי' מספר אנשים. בהתקיים נסיבות אלה, מתיחת הדין לעבירות בגין חומרה ואף הענישה בגין חמורה במילוי.

17. כפי שניתן לראות, כל הנסיבות הנ"ל משמען כי המעשה נעשה שלא בהסכמה, או בהסכמה אינה בת תוקף לפי הדין.

18. בצד היסוד הפיזי והנסיבות, נדרש כי יתקיים במבצע העבירה גם **היסוד הנפשי**, המוגדר בחוק העונשין כ"מחשבה פלילית", שהינה, לפי סעיף 20 לחוק העונשין:

"(א) מחשبة פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגורימה לتوزאות המעשה, הנמנית עם פרטיה העבירה, ולענין התוצאות גם אחת מלאה:

- (1) כוונה - במטרה לגרום לאוthon תוצאות;
- (2) פזיות שבאתה מלאה:

(א) אדישות - בשוויון نفس לאפשרות גריםת התוצאות האמורויות;
(ב) קלות דעת - בנסיבות סיכון בלתי סביר לאפשרות גריםת התוצאות האמורויות

האמורות, מתוך תקווה להצלחה למנען.

(ב) לעניין כוונה, ראייה מראש את התוצאות התוצאות, אפשרות קרובות לוודאי, כבושא במטרה לגורמן.

(ג) לעניין סעיף זה –

(1) רואים אדם שחשד בדבר טיב התוצאות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמו שהיא מודיע להם, אם נמנע מלברר;

(2) אין נפקה מינה אם נעשה המעשה באדם אחר או בנכס אחר, מזה שלגביו אמרור היה המעשה להיעשות."

דהיינו, מודעות העושה למעשה ולנסיבות – כאשר בגדיר מודעות נכללות גם אדישות או קלות דעת באשר לסיכון להתרחשותן – מקיימים את היסוד הנפשי.

19. לשיכום, עשית מעשה בעל אופי מיני ללא הסכמה או בנסיבות שבהן ההסכמה אינה חופשית, תוק מודעות העושה לכך, אסורה ומהווה עבירה פלילית.

20. להלן נורחיב במספר סוגיות ואייסורים קונקרטיים שעשוים להיות רלוונטיים לעניינו. זאת, מבלתי גורע מתוקפם של האיסורים הכלליים הנ"ל.

ה.2. עשיית מעשה שלא בהסכמה חופשית או בנסיבות המונעות הסכמתה חופשית

21. האיסור על עשיית מעשים מיניים שלא בהסכמה חופשית, או "בנסיבות המונעות הסכמתה חופשית", הוא איסור כללי העשויה להתקיים במקרים ושונים. בעוד שעשית מעשה מיני באדם המביע התנגדות מפורשת היא ברורה ומובנת מALLERYה, הרי שמדובר בו הסכמה כן ניתנת, אך היא ניתנת שלא בהסכמה חופשית או מתוך "נסיבות המונעות" מתן הסכמה כאמור, עשוי להיות ברור פחות ותנוו יותר לפרשנות.

22. מطبع הדברים לא ניתן לפרט את כל המקדים שבהם עלולה לעלות טענה להסכמה אינה חופשית. ניתן לציין, לדוגמה, מקרה שבו מופעל לחץ של ממש על משתף בסדנא להשתתף בפעילות; מקרה של תלמיד בחכירה מקצועית, אשר משתמש במפגש אימון או סדנא של מי שמדובר על הכשרתו; מקרה של אדם המציג תחת

השפעה משמעותית של סמים או אלכוהול, או מקרה שבו מחלת נפש או ליקות נפשית מונעות מתן הסכמה חופשית (ענין שאף מנוី בחוק במפורש).

.23 על מנת למנוע כניסה למחבים מסוכנים מעין אלה, נדרשת עירנות רבה מצד המוחים והמאמנים באשר למחבים של המשתתפים/המתאימים. בכך זאת, ובפרט בשים לב לכך שלא ניתן לדעת צפונית ליבו של אדם, נדרשת הקפדה על אמצעי זהירות שונים, כפי שנפרט בהמשך. הקפדה על אלה תסייע למנחה/מאמן לאטר מקרים שבהם מעשים בעלי אופי מיני נעשים שלא מתוך הסכמה חופשית ולמנוע אותם; ואם התקיימו, לטעון בתום לב כי לא היה מודע לכך וכי הוא פעל באופן ראוי על מנת למנוע.

.24 בהקשר זה ראוי לציין, בנוסף לאיסורים שפורטו לעיל, כי חוק העונשין אוסר גם על ביצוע מעשים בעלי אופי מיני "תוך ניצול מרות ייחסי עבודה או בשירות". הסוגיה של קיומם מגע מיני במסגרת יחסית עבודה אינה חלק מהוות דעת זו; עם זאת נציין כי ביצוע מעשים בעלי אופי מיני על ידי מאמן/מנחה כלפי מי שכפוף לו בתחום עבודה מעורר קשיים משמעותיים מאד, כאשר אמן, לכארה המשעה הוא אסור רק כאשר קיימים "ניסיונות" של המרות, ואולם בשעה שהמרות קיימת, קיימים קושי לבחין בין הסכמה חופשית להסכמה שנייתה מתוך ניצול. קיימת פסיקה עניפה העוסקת בנושא זה, ולא עוסוק בכך במסגרת חותת דעת זו. ככל, המלצתנו היא להימנע מכל מגע בעלי אופי מיני בין מנחה/מאמן לבין מי שכפוף לו ונתנו למרותו במסגרת ייחסית עבודה.

ה.3. הסכמה המושגת במרמה

.25 הסכמה למעשה לא תהא בת תוקף אם היא הושגה במרמה, וזאת בין אם המרמה היא לגבי מיהות העושה ובין אם היא לגבי מיהות המשעה. כדוגמא לעניין זה: אדם המציג עצמו עצמו במרמה רפואי, פסיכולוג אוpsychotherapist וכך משיג הסכמה למגע גופני, עשוי להיחס כמי שהשיג את ההסכם במרמה. כך גם מקרה שבו המגע מוצג כדרושים לצורך תכלת טיפולית או לצורך התפתחות אישית בעוד מטרתו האמיתית היא סיפוק צרכי המטופל, עשוי להיחס כמקרה שבו ההסכם הושגה במרמה.

.26 על מנת להימנע ממקרים מעין אלה, חשוב להבטיח גילוי הן של מיהות המנחה או המאמן (היוינו,שמו והכשרתו); הן של מהות הסדנא או המפגשים, הטכניקות והמעשים שעשוים להתקיים בהן, והן של המטרות שאוטם מבקש להשיג. אולי מובן כי ה גילוי צריך להיעשות באופן אמיתי ונכון, ובכל זאת, ללא הבטחות שאין להן כיסוי. חשוב כי גילוי זה ייעשה מראש, עוד לפני תחילת הסדנא או המפגשים, ואנו ממליצים בחזקה כי ה גילוי ייעשה בכתב, תוך שימושתך או המתאמן מאשר בכתב את הסכמתו לאמור. במסגרת המלצותינו בהמשך, נוסיף ונפרט באשר לחובות ה גילוי שהוא ממליצים לקבוע.

.27 בנוסף את התכלית של הפרקטיקות הננקוטות בידי המוחים והמאמנים. אסמכתאות אלה יסייעו בביסוס הסבר תקף לכך שהמעשים אכן נעשו לצורך התכלית שהוצאה ולא לשם מטרות אחרות.

ה.4. יחסיתות בטיפול נפשי וביחסים ייעוץ והדרכה ע"י כהן דת

.28 סוגיה ספציפית הקשורה לשאלת ההסכם היא שאלת ההסכם כאשר **קייםים יחסיתות נפשית ממשית**. המצבים שעשוים להיות רלוונטיים לענייננו במיוחד הם בעת קיומים של יחסית מטפל ומטופל בטיפול נפשי, ועשוויה גם לעלות טענה ליחסים שנוצרים בין כהן דת לבין מי שמקבל ממנו ייעוץ או הדרכה. הנחתה המשפט קיימת כי ביחסים אלה, המתאפיינים במפגשים הנערכים פנים אל פנים באופן מתמשך, נוצרים יחסיתות תלויות שעשוים להיות מנוצלים לרעה או שהסכם הניתנת בנסיבות ייעוץ להיות כזו שאינה הסכמה חופשית ותקפה.

29.

להלן הגדרות "טיפול נפשי" ו"מטפל נפשי", הקבועות בסעיף 347א לחוק העונשין, שנושאו "יחסי מין בין מטפל נפשי למטופל":

"טיפול נפשי" – אבחון, הערבה, ייעוץ, טיפול, שיקום, או ניהול שיחות, שנעשו באופן מתמשך, בדרך של מגש פנים אל פנים, כדי לסייע לאדם הסובל ממצבה, הפרעה, מחלת או בעיה אחרת, שמקורן רגשי או נפשי;

"מטפל נפשי" – מי שעוסק, או שמציג את עצמו כעובד, בתחום טיפול נפשי, כמשלח יד או מכוח תפקידו.

30.

לצורך כניסה לגדרי הסעיף נדרש, כאמור, כי המפגשים יעדמו בכל התנאים האלה:

30.1. המפגשים מתקיים פנים אל פנים;

30.2. הם מתקייםים באופן מתמשך;

30.3. וכן, כי מטרתם לשיער לאדם הסובל ממצבה, הפרעה, מחלת או בעיה אחרת, שמקורן רגשי או נפשי.

31.

לנוח המכג שהוצג לנו, על פיו קיימים סוגים שונים של מפגשים, אשר חלים מתקייםים במסגרת של סדרתפגישות מתמשכת, ולנוח הנושאים השונים שבעתיים מגיעים המתאימים למפגשים אלה, חלק מן המפגשים בהחלטת עשוים להיכנס בוגדר "טיפול נפשי" כמפורט בסעיף זה. מאידך, ככל שאנו מתרחקים מן המבנים הניל (למשל, כאשר מדובר במפגש חד פעמי), אנו מתרחקים מגדר יחסית מטפל ומטופל.

32.

יחסים מיוחדים נוספים אשר גם בהם קיימת רגשות מיוחדת הם היחסים שבין כהן דת וממי שמקבל ממנו ייעוץ או הדרכה. סעיף 347 ב(א) לחוק העונשין, שכותרתו "יחסי מין בין כהן דת לאדם שקיבל ממנו ייעוץ או הדרכה" מגדיר את המונחים כדלקמן:

"כהן דת" – כהן דת, מי שמציג את עצמו ככזה או אדם הידוע או המכיג את עצמו בבעל סגולות רוחניות מיוחדות;

"ייעוץ או הדרכה" – ייעוץ או הדרכה שניתנו באופן מתמשך, בדרך של מגש פנים אל פנים".

33.

גם במקרה זה נקודת המוצא היא כי ביחסים אלה עשויים להיווצר יחסי תלוות אשר עשויים להיות מנוצלים לרעה. בעניינו, עשויים המפגשים להיכנס בוגדרי הסעיף ככל שהמאן ידוע או מציג עצמו כבעל סגולות רוחניות מיוחדות, וכאשר המפגשים ניתנים פנים אל פנים ובאופן מתמשך.

34.

מתי הופכים מעשים במסגרת יחסית מטפל – מטופל בטיפול נפשי או יחסית ייעוץ/הדרכה עם כהן דת לעבירה? 34.1. לגבי טיפול נפשי, קובע סעיף 347א(ב) לחוק העונשין (במסגרת הסעיף שעניינו "יחסי מין בין מטפל ומטופל") כי:

"מטפל נפשי הבועל אישא או העושא מעשה סדום באדם, שמלאו להם שמונה עשרה שנים, במהלך התקופה שבה ניתן להם טיפול נפשי על ידו ועד תום שלוש שנים מסיום הטיפול כאמור, בהסכמה שהושגה תוך ניצול תלוות נפשית ממשית בו, שמקורה בטיפול הנפשי שניתן להם על ידו, דינו – מאסר ארבע שנים";

לענין סעיף זה יראו מעשים כאמור שנעשו על ידי מטפל נפשי שהוא פסיכולוג, פסיכיאטר או עובד סוציאלי, או מי שמתמחה לפחות מלאה, במהלך התקופה שבה ניתן הטיפול הנפשי אליו נעשו תוך ניצול תלות נפשית ממשית כאמור; חזקה זו לא תחול אם המעשים החלו לפני תחילתו של הטיפול הנפשי.

34.2.

וכן, בסעיף 348 לחוק העונשין, שעניינו עבירה מעשה מגונה, קובע:

"(ד') מטפל נפשי העושא באדם שמלאו לו שמונה עשרה שנים מעשה מגונה בסיסיות המפורחות בסעיף 347א(ב), דינו – מאסר שלוש שנים".

(...)

(א) בסימן זה, "מעשה מגונה" – מעשה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים".

34.3. לגבי כהן דת, סעיף 347(ב) לחוק העונשין (שעניינו "יחסי מין בין כהן דת לאדם שקיבל ממנו ייעוץ או הדרפה") קובע:

"כהן דת הבועל אישה או העושה מעשה סדום באדם, שמלאו להם שМОנה עשרה שנים, במהלך התקופה שבה ניתן להם ייעוץ או הדרכה על ידו או סמוך לאחר מכן, בהסכם שהושגה תוך ניצול תלות נפשית ממשית בו, שמקורה בייעוץ או בהדרפה שניתנו להם על ידו, דינו – מסר ארבע שנים."

34.4. וכן נקבע בסעיף 348 לחוק העונשין, שעניינו עבירה של מעשה מגונה: "(ד2) כהן דת העושה באדם שמלאו לו שМОנה עשרה שנים מעשה מגונה בנסיבות המפורטות בסעיף 347(ב), דינו – מסר שלוש שנים."

כלומר, על פי החוק, כדי שתתגבע עבירה, יש צורך כי יתקיימו כל המבחןים הבאים:

35.1. בין הצדדים הייתה קיימת תלות נפשית ממשית;

35.2. ההסכם הושגה תוך ניצול תלות זו;

35.3. המעשים נעשו בתחום פרק הזמן כדלהלן -

35.3.1. ביחס טיפול – במהלך תקופת הטיפול או עד חלוף שלוש שנים מסיום;

35.3.2. ביחס ייעוץ/הדרפה מכחן דת – במהלך התקופה שבה ניתן הייעוץ או ההדרפה או סמוך לאחר מכן. המונח "סמוך" אינו מוגדר במפורש, והוא יבחן בהתאם לנסיבות המקרה.

36. מטיב הדברים, בעניינו, כאשר המעשים נעשים חלק מן המפגשים, הרי שמייד הזמן מתקיים, ונשאלת אפוא השאלה מתי נוצרת אותה תלות נפשית ממשית אשר עלולה לגרום לכך שההסכם שניתנה תיחשב כהסכם שאינה תקפה.

37. כאשר מדובר בפסיכולוג, פסיכיאטר, עובד סוציאלי או מי שמתמחה לאחד אלה, שמבצע את המעשים במהלך תקופת הטיפול, קיימת חזקה שהמעשים נעשו תוך תלות כאמור. "חזקת" היא מושג משפטי אשר מעביר את נטל הראייה אל הנאסם, והוא אשר ידרש להוכיח כי המעשים לא נעשו תוך ניצול תלות. צוין, כי חזקה זו לא תחול אם המעשים החלו לפני תחילת הטיפול הנפשי.

38. גם כאשר החזקה אינה חלה, וגם אם אין כוונת המאמן לנצל את תלותו של המתאמן בו, במקרה שבו יוכרו היחסים כיחס טיפול או כיחס ייעוץ או הדרכה עם כohan דת, ברור כי אלו פושים על קורת דק וקיימת סכנה של ממש לקביעה כי המעשים נעשו תוך תלות נפשית ממשית ו/או כאשר ההסכם שניתנה לא הייתה הסכם חופשית ובת תוקף. בתחום כך נציין, כי -

38.1. עיפוי פסיקת בת המשפט שבדקו ועיפוי הספרות המשפטית, קיימת גישה שעלה פיה תלות נפשית נוצרת בנסיבות פנויות המטופל אל המטופל, כאשר המטופל נזהה בעניין המטופל כמלאץ ועל שיפטורו את בעיותיו:

"מההתיבטים המוסריים והחוקיים ברור כי מדובר בעברות חמורות. הן מוגדרות כחמורות בשל הפער ביחס הכוונות שבין המטופל למטופל, שבודך כלל נוטה לכיוון של יתר כוח למטופל ובגללו כל קשר מיני בין המטופל למטופל הוא בבחינת אילוץ, כפייה או אונס. גם אם המטופל יוזם יחסי אלה או מפתח את המטופל אליו, יש להבינות מתחושים במערכות שבה עלומם המטופל הוא בעל עצמה וכוח רבים יותר וכל פעולה שלו בנסיבות היא בבחינת הפעלת עצמה זו כלפי המטופל. במצבים

- כאה מוטלת האחוריות על המטפל ועליו לשאת בגיןו המוסרי של מעשיו ובעונש הראווי.³**
- 38.2. הון בפסקה והו בספרות נקבע כי אין שום מקום למגע בעל אופי מיני בין מטפל למטפל, שכן אין במגע כזה כדי להוועיל לטיפול⁴. עוד נקבע בספרה ה-5 איסור חד משמעי על יהשי מין בין מטפל ומטפל, שכן, כי ביחסים האמונם בין מטפל ומטפל עלולה להתרפה תלוות של המטפל במטפל, אשר מחייבת זהירות והקפדה מיוחדת שלא לנצלת לכל מטרת שאינה לטובת המטפל, בייחודה כשהתלוות נוצרת בשל חיפוש אחרי חום ואהבה שמקורו במרחב זוגיות.
- 38.3. שיקול נוסף המחייב את הסיכון הווא העובדה שהאמון בתחוםים הנזכרים, כגון תחומי הטנטורה, אינם מוכרים על ידי הממסד וככל היידוע לנו אינם מגובים בכתיבת אקדמאית מקובלת. בשל כך, עלול בית המשפט להתייחס בחשדנות לטענות שעל פייה המגע היה חלק חיוני מן היחסים הטיפוליים וכי הוא נעשה לטובת המטפל.
39. על אף האמור, אנו סבורים כי קיים הבדל מהותי בין המקרים שנדרנו בפסקה ובספרות, שבهم המטפל מגיע לטיפול שבו על פי מהותו אין בו כל מקום למגע מיני, בין המקרים שבהם אנו עוסקים ואשר בהם המפగשים נועד מלכתחילה לעסוק במין ומיניות, כאשר המתאים מגיע מראש, בכוונת מכון ובידעה ברורה (ואת זאת יש לוודא ולתעד, כפי שנפרט בהמשך) למפגשים שבהם צפוי להיעשות שימוש בטכניקות הכלולות עירום ומגע. תחום ה"סארוגייטה", למשל, בו הטיפול מתבצע תוך עירום ומגע, עד כדי מגע מיני מלא, הוא תחום מקובל ומוכר, וטיפול סארוגייטה אף ממומנים במקרים מסוימים על ידי המדינה. גם הספרות העוסקת בתחום ההסכמה בין מטפל ומטפל, שם נקבע כי אין שום מקום למגע בעל אפי מיני בין מטפל למטפל, אינה עוסקת בתחום הטיפולי של "סארוגייטה", ובחלקה הוא אף מוחרג במפורש. לדעתנו, בכל הנוגע לגיטימיות של תחום טיפול זה, קיימת חשיבות רבה לכך שהתוועלת הטיפולית של התהום מוכרת על הממסד, ולא פחות מכך, קיימת חשיבות רבה לכך שהטיפול מבוצע תוך הקפדה על כללים מובנים להבטחת גילוי מלא, הסכמה שנינתנת מתוך רצון חופשי וידוא כי המעשים נעשים לטובת המטפל, כאשר המסגרת הטיפולית אינה מנוצלת לרעה. מבון זה דומה המגע המתבצע במסגרת טיפול סארוגייטה זהה הטיפול חלק מטיפול רפואי או פיזיותרפי, כאשר הצורך בשימוש ברגע חלק מתרות הטיפול, ככלצמו, לא מועמד בחלוקת. על כן, סביר להניח כי במקרה שעוסק הטיפול כזה, השאלה שתישאל היא האם המגע היה דרוש באותו מקרה והאם נשמרו הכללים המתחייבים ביצועו; ואנו סבורים כי לא יהיה בסיס משפטי לטענה כלפי סארוגייטה בגין ביצוע עבירות מין, ככל שהטיפול נעשה בהתאם לכללים ולהוראות הטיפול.
40. קיימים הבדלים רבים בין טיפול סארוגייטה לבין מפגשי האמון שבהם אנו עוסקים בחוות דעת זו ; עם זאת, תחום זה מהווה דוגמא טובה לכך שקיים אפשרות על פי הדין לשימוש במיניות ככלי לקידום רווחתו ואשרו של אדם, תוך הבטחה שהמגע נעשה במסגרת מוסדרת, על פי כללים, ותוך שמירה על הסכמה חופשית ועל הוראות הדין. דוגמא זו, בין היתר, עמדה נגד עינינו בגיבוש המלצות הנזכרות בחוות דעת זו.
41. לסיכום, באופןם מקרים בהם מפגשי האמון מתבצעים באופן מותםך, ולפי תוכנם הם עשויים לעלות כדי יהשי טיפול או יהשי ייעוץ והכוונה עם כהן דת, יש להකפיד הקפדה יתרה על כללים שתכליתם מניעת חשש

³ סוגיות אתיות במקצועות הטיפול והיעוץ הנפשי (גי שפר, "אכמן וג' ויל אורכימ, תשס"ג 191).

חשיבות של ציון שהפסקה הקיימת בעניין עבירות מין בין מטפל לטיפול נPsi נוגעת כמעט全面 להיחסים בין פסיקולוגים ופסיכיאטרים למטופלים, ולאחר הספרות הקיימת עסקת במקצועות אלה, בהם לשיטות המחברים און כל מקום למגע בעל אופי מיני כלשהו בין מטפל לטיפול, שכן במקרה אחד שום תרומה לטיפול. פסק הדין הנזכר בה"ש 1 עוסק, אמנים, ב"טיפול טנטרי", אך במקרה בו ה"מטפל" נגע באברי הטיפול, במקרה להסכמה. אין בפסקה דיוון במערכות מפגשי אמון וسدנות במאפיינים שבהם אנו עוסקים.

⁴ כך למשל בע"פ 5097/07 פחימה נגד מדינת ישראל, שם נדון עניינו של טיפול מיסטי ששכנע את מטופלותיו להעבר אליו סכומי כסף ולקיים איתו יהשי מין. שם נקבע כי הטיפולות הסכימו לביצוע המעשים מושום שסבירו שלאלה אינם מבוצעים לשם תכליות טיפולית. בקונסטרוקציה מסוימת נקבע כי מדובר בעבירה של קבלת דבר במרמה בנسبות מחמירות אך כי אין בכך כדי לאין את הסכמת המתלוונות. על כן, המטפל לא הורשע בעבירה מין.

⁵ עפ"ג 38461-10-15 פרקליליות מהז חל אריר פיליל ווד דיין

להשגת הסכמה תוך ניצול תלות נפשית ממשית שעשוויה להיווצר במסגרתם.

ה.5. החוק למניעת הטרדה מינית

42. החוק **למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח – 1998**, קובע שורת מעשים שביצועם מוגדר כ"הטרדה מינית". להלן על מספר איסורים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק זה :
- 42.1. סחיטה באירועים שנועדה לגרום לאדם לעשות מעשה בעל אופי מיני;
- 42.2. מעשים מגנינים כמשמעותם בסעיפים 348 ו-349 לחוק העונשין. עמדנו לעיל על האיסור על מעשה מגונה ומשמעותו.
- 42.3. הוצאות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריך כי איןנו מעוניין בהוצאות האמורות;
- 42.4. התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתמקדות במיניותו, כאשר אותו אדם הראה למטריך כי איןנו מעוניין בהתייחסויות האמורות;
- 42.5. התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות נתיתתו המינית;
- 42.6. פרסום צלום, סרט או הקלטה של אדם, המתמקד במיניותו, בנסיבות שהן הפרסום עלול להשפיל את האדם או לבזותו, ולא ניתנה הסכמתו לפרסום;
- 42.7. הוצאות או התייחסויות כאמור בפסקאות (3) או (4), ייחשבו כהטרדה מינית גם אם המטריך לא הראה למטריך כי איןנו מעוניין בהוצאות או בהתייחסויות האמורות, כאשר הן מופנות לאחד מבין המנוויים בפסקאות שלහן, בנסיבות המפורטים בהן :
- א. **لمטופל** – במסגרת טיפול נפשי, רפואי, רפואי או פארה- רפואי – תוך ניצול תלות של המטופל במטפל; בפסקת משנה זו, "טיפול נפשי" – כהגדרתו בסעיף 347 לחוק העונשין;
- ב. **לאדם, תוך ניצול יחסיו מרוחק או תלות**, במסגרת הדרכה או ייעוץ של כהן דת או של מי שמתוחזה להיות כהן דת או של אדם הידוע או המציג את עצמו כבעל סגולות רוחניות מיוחדות;
- ג. **לעובד, במסגרת יחסיו בעובדה**, ולאדם בשירות במסגרת שירות – תוך ניצול מרוחק בתחום עבודתו או בשירות;
- ד. **لتלמיד או לסטודנט**, הלומד במוסד המקנה השכלה עיונית, דתית או מקצועית לבוגרים, תוך ניצול יחסיו מרוחק בלימודים.
43. ביצוע מעשה המוגדר כהטרדה מינית מהויה עבירה פלילית, וכן עוללה אזרחית המקנה לקורבן זכות לפיצויים.

ה.6. סיכום

44. עמדנו לעיל על שורת איסורים אשר עשויים להיות רלוונטיים למנחים ומאמנים העושים שימוש בטכניקות של עירום ומצגיים בלקוחותיהם מעשים בעלי אופי מיני. בעוד חלק מן האיסורים הם ברורים וקלים להבנה – כגון האיסור על מגע מיני ללא הסכמה או בניגוד לאמירת "לא", הרי שלnocת אופי העיסוק, יישומים של חלק מן האיסורים עשוי להיות מורכב יותר ופרשנות האירוטיים עשויה להיות נתונה לפרשנויות.
45. בשים לב לכך שמדובר בעיסוק בתחומיים ובמאפיינים שהפסיקה טרם עסקה בהם, כמו גם לאור הרגישות

המיוחדת הקיימת בעיסוק בתחום המיניות והסכנות הגלומות בו, לא ניתן להבטיח שתורן הרשמי אשר יימנע לחולטן טענות בדין של פגמים בהסכם שניתנה. עם זאת, מלשון החוק והרצionarioים העומדים בבסיסו, נראה כי ניתן להקטין את הסיכון באמצעות עירנות ורגישות של המנהים והמאmins, והקפה יתרה על כללי זהירות, שאוטם נפרט בהמשך הדברים.

1. המישור האזרחי

- .46. נוסף על המישור הפלילי, הקשר הנוצר בין מאמן/מנחה לבין מתאם/ משתתף עשוי, כאשר מופרת חובה שבדין, להקים עילת תביעה במישור האזרחי, אשר בצדיה חובת פיצוי כספי בגין הנזקים שנגרמו לנפגע.
- .47. בעוד במשפט פלילי נדרש המדינה להוכיח את אשמת הנאשם ברמה גבוהה של "מעל לכל ספק סביר" (הינו, ברמת סבירות הקрова לוודאות), הרי שבמשפט אזרחי נטל ההוכיח המוטל על התובע נמוך יותר ועליו להוכיח את גרסתו ברמה של "מאזן הסתברויות" (הינו, כי הסתרויות נכונות גבוהה מ – 50%) בלבד. בנוסף, במקרים מסוימות עשוי בית המשפט לקבוע כי נטל ההוכיח מוטל על הנتبע דווקא - דהיינו, הוא זה שידרש להוכיח את צדקתו.
- .48. תקצר הירעה מלפרט את כל הטעיפים והחיבורים שעשויים להיות רלוונטיים בכל מקרה ומרקם, ונעמוד להלן על מספר סוגיות מרכזיות. בהקשר זה יודגש, כי איןנו עוסקים בחובות כלליות, כגון החובה להבטיח את בטיחות האירועים, חובות ביטוח וכיו"ב, ככל שקיים מכך הדין.
- .49. בכלל, חובות במישור האזרחי עשויו מקום במסלול נזקי, בגין הפרת חובה הקבועה בדיין ו/או במסלול חזוי, בגין הפרת התחייבות חוזית או חובות הנובעת, במשרין או בעקביפין, מן החוזה שבין הצדדים. נעמוד להלן על מספר עילות תביעה מרכזיות.
- .50. **עלילות נזיקות** הן עילות תביעה הנובעות מכח ביצוע מעשה המוגדר כעוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] או דיןאים אחרים שהפרטים נחשבת כעוולה נזיקית, וביניהם –
- .50.1. **עלילות מכח החוק למניעת הטרדת מינית** – כאמור, ביצוע מעשה המוגדר כטרדה מינית על פי החוק למניעת הטרדת מינית מהויה עבירה פלילית וכן עולה אזרחתית, ויש בו כדי להקים לנפגע זכות לפיצויים. הטרדה מינית עשויה להקים לנזוק זכות לפיצוי גם ללא הוכחת נזק.
- .50.2. **הפרת חובה חוקתית** – סעיף 63 לפקודת הנזיקין קובע כי הפרת חובה המוטלת על אדם לפי חיקוק, מהויה עולה נזיקית שהפרטה מקנה זכות לפיצוי, אם החיקוק נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם מסווג או מטיבו של הנזק אליו התכוון החיקוק. כך למשל, הפרת האיסורים שפורטו לעיל מן המשפט הפלילי, עשויים להקים לנפגע זכות תביעה מכח עילה זו.
- .50.3. **רשנות** – סעיפים 35 ו – 36 לפקודת הנזיקין קובעים:
- "35. עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבען לא היה עושה באותו נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבען היה עושה באותו נסיבות, או שמשלח יד פלוני לא השתמש במינונות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבען וכשר לפועל באותו משלח יד היה משתמש במינונות או נקט באותו נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותו נסיבות חובה שלא נהוג כפי שנחגג, הרי זו רשנות, והגורם ברשנותו נזק לזוולטו עולה עולה.
- .36. החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותו נסיבות לראות מראש שהם עלולים בנסיבות הרגיל של דברים להיפגע מעשה או ממחдел המפורשים באותו סעיף."
- עלילת הרשנות היא עילת "סל'", הנבחנת על פי השאלה אם המזיק הנטען פעל באופן סביר, כפי שנחגג היה לצפות ממנו בסיבות העניין. בעניינו, במישור היחסים שבין מאמו. מנהה סדנא ואף מפסיק

ازירועים, בין המתאמנים והמשתתפים, עליו לcatch מנקודת הנחה כי קיימת לראשונה חובת זהירות כלפי האחרנים; וכן, כי סטנדרט ההתנהגות הסביר יבחן תוך בחינה של תפקידו, מעמדו וחובתו כאיש מקצוע סביר בנסיבות העניין. מדובר בסעיף בעל תחולת רחבה, כאשר בישומו בית המשפט ייתן את הדעת על כך שמדובר בתחום עדין ורגיש, ובפרט במקרים בהם הקשר ייחשב כקשר שבין מטפל ומטופל, בית המשפט עשוי לקבוע כי חלות על המאמין חבות אמון וזיהירות מוגברות. בית המשפט אף עשוי לקבוע כי סטנדרט/zיהירות הרואין כולל בחובו חבות המוכרות במסגרת יחסית טיפול בתחום אחרים, כגון טיפול פסיכולוגי או רפואי.

50.4. חבות חוזיות - היחסים בין מתאמן ומאמן הם יחסים חוזיים, וגם היחסים שבין משתתף בסדנא לבין המנחה עשויים להיחשב ככלה. קיימים גם מקרים בהם הקשר החזוי אינו ישיר בין המשתתף לבין המנחה אלא ביןו לבין מארגן הפסטיבל או האירוע אשר במסגרת מתקיימות הסדנאות, ואף במקרה זה כפופים היחסים לחבות חוזיות על פי הדין. יודגש, כי קשר חזוי אינו מותנה בקיומו של הסכם בכתב.

ביחסים חוזיים, בלבד מן החובות שעליהם הסכימו הצדדים, חלים חיבורים שונים נוספים מכח הדין. כך, בין היתר:

50.4.1. חובת תום לב בשעה ומתן לכריית חוזה ובקומו: מדובר בחובה כללית, החלת תמיד; ובנסיבות מסוימות, בית המשפט אף עשוי לקבוע כי ביחסים חוזיים קיימת חובת תום לב מוגברת, ובפרט כאשר קיים הצד שנטפס כחזק יותר וצד שנטפס כחלש.

50.4.2. השלמת תנאים בהסכם: כאמור, בית המשפט עשוי להחיל על יחסים חוזיים גם חיבורים שאינם קבועים בהסכם גוף. זאת כ"תנאים מכללא", שהנים תנאים שיש לראותם כנכליים בהסכם באופן אינהרנטי; או כתנאים שבית המשפט מוצא כי יש להשלים אל תוך ההסכם על פי כוונת הצדדים, על פי הנהג במקרה דומים, או על פי הוראות הקבועות בדיון.

בחינת החובות חוזיות שבין הצדדים יש לחת ביחסו את רגשות הנושא, את אופי היחסים הנוצריים במסגרת הקשר שבין הצדדים, ואת העובדה שהמאמן/מנחה הם בעלי הידע הרב יותר. לאור האמור, קיימת אפשרות כי במקרה של סכסוך, יקבע בית המשפט כי המאמין/מנחה חביבים כלפי המתאמן/ משתתף חובת תום לב מוגברת, או כי בית המשפט יחליט אל תוך ההסכם, בין ישירות ובין מכח היקש, חיבורים שונים אשר למרות שלא נדונו ולא סוכמו על ידי הצדדים, הם ייחשבו כמחייבים מבחינה חוזית והפרתם תיתחשב כהפרת הסכם המקימה חובה לפיצוי.

51. להלן דוגמא על מנת להמחיש את הדברים. ביחסים טיפול מקצועי כי קיימת חובת סודיות. בעניינו, הגם שלא קיים חוק המטיל חובת סודיות על מאמן העוסק בתחום המיניות, קיימת אפשרות סבירה כי הפרת סודיות תקיים למאתמן עילית תביעה, בין כהפרה של האופן בו אמר מאמן סביר לנוכח (היונו, ביביזוע של עולות רשלנות), ובין כהפרת הסכם, כאשר בית המשפט יקרה את חובת/zיהירות אל תוך ההסכם, כתנאי מכללא או כנגזרת של חובת תום הלב, גם אם הוא לא נקבע בו במפורש. זאת, תוך שהוא מחייב לעניין זה מן הנורמות המקובלות ביחסים אימון/טיפול בתחום אחרים.

52. לאור האמור, בפרק המלצות נפרט גם המלצות לכללים השאולים ממוקורות נורמטיביים שונים, ואשר אותן הן מציעים לעגן במסורת הקוד האתי המתגבש, גם ללא תחולת ישירה ו/או מכח חוק מפורש.

ז. הדינים העוסקים במתן שירותים מין

ז.א. האיסורים הרלוונטיים

.53 הפרקטיות שבהן נעשה שימוש במסגרת המפגשים מעולות שורת שאלות מתחום הדינים החלים על שירותי מין ובהן, בין היתר :

- 53.1 האם מפגשי אימון עשויים להיחשב כמתן שירותים מין, ומה השלכות הדבר?
- 53.2 האם החזקת מקום שבו מתבצעים מפגשי אימון יכולה להיחשב כחזקת מקום לשם זנות?
- 53.3 האם פרסום של סדנאות או מפגשי אימון יכול להיחשב כפרסום תועבה?
- 53.4 האם, במקרה שבו מאמן עסקיק מאמנים נוספים ומשתכר מעבודתם, יכולה לקום טענה של סרסות?
- 53.5 האם הצעה להשתתף בקורסי הכשרה למאmins (למשל) יכולה להיחשב כפרסום של הצעה לעסוק בזנות?

ה גם שחששות אלה רלוונטיים בעיקר למפגשי אימון, לא ניתן להוציא מכלל אפשרות עקרונית כי טענות בנושאים אלה יכולות לעלות גם בנוגע לדנדנות בנסיבות מסוימות, ויש להקפיד על ההוראות הרלוונטיות שיפורטו לעיל גם בכל הנוגע לדנדנות, בשינויים המחויבים.

.54 בהקשר זה יש להבהיר, ראשית, כי לאחרונה נאסרה בחוק צריכת זנות, תוך הטלת סנקציות על הלוקחות. עם זאת, העיסוק בזנות, כשלעצמם, אינו מהוועה עבירה על החוק.

.55 לצד זאת, סימן י' לחוק העונשין מונה שורת המתייחסות למעשים אסורים הנלויים למעשה זנות או לעיסוק בזנות, ובهم – סרסות למשיעי זנות; הבאת אדם למעשה זנות או לעיסוק בזנות; החזקת והשכרת מקום לשם זנות; פרסום שירותים זנות או הצעה לעיסוק בזנות; לצד עבירות אלה נקבעה עבירה של סחר בבני אדם לשם הבאתם לידי מעשה זנות או תוך העמדתם בסיכון להבאתם לידי מעשה זנות⁶.

.56 להלן הסעיפים שיש לתת עליהם את הדעת בנושא זה :

.56.1 בסע' 2 לחוק איסור צריכת זנות (הוראת שעה ותיקון חקיקה), תשע"ט – 2019 נקבע איסור על קבלת שירותים זנות, כדלקמן :

"העשה אחד מלאה, דין – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 :
(1) צורך מעשה זנות;

(2) נמצא במקומות המשמש, באופן מלא או חלק, למשיעי זנות, במטרה לצרוך מעשה זנות; לעניין זה יראו אדם הנמצא במקומות שמייר השימוש בו הוא למשיעי זנות כדי שמרתתו לצרוך מעשה זנות, אלא אם כן הזכח אחרת".

כן נקבע, בסע' 3 לחוק הניל, כי עבירה לפי סעיף זה מהוועה גם עבירה מינהלית, אשר בגיןה ניתן להטיל, חלף הקנס לפי חוק העונשין, קנס מינהלי קבוע בסך 2,000 ש"ח.

.57 הסעיפים הרלוונטיים בחוק העונשין הינם :

סרסות למשיעי זנות

- .199 (א) אלה דין מסר חמש שנים:
(1) מי שמחיתתו, כולה או מಕצתה, דרך או בתקופה כלשהי, על רוחוי אדם העוסק בזנות;
(2) מי שמקבל ביוזען מה שניתן בעקבות מעשה זנות של אדם או חלק ממנו שניתן כאמור.

⁶ בנוסף קיימים איסורים ספציפיים העוסקים בזנות המבווצעת על ידי קטינים. כאמור, משמשותם לנו כי בគונת האגודה לאסור באופן מוחלט על השתתפות קטינים במסגרת. לא עשווק בכך בחוות דעת זו.

החזקת מקום לשם זנות 204. מי שמחזיק או מנהל מקום, לרבות כלי רכב וכלי שיט, לשם עסק בזנות, דינו - מאסר חמיש שנים.

השכורת מקום לשם זנות 205. מי שמחזיק או מחדש שכורות של מקום, לרבות כלי רכב וכלי שיט, בידיו שהוא משתמש או ישתמש לאדם מקום למשער זנות, דינו - מאסר ששה חדשים; והוא הדין אם לא הפסיק השכורתו של מקום לאחר שנודע לו שהוא משתמש כאמור, על אף שיש בידו זכות להפסקה ולהתבע פינוי בשל כך.

איסור פרסום בדבר שירות זנות של בגין 205ג. (א) המפרסם פרסום בדבר מתן שירות זנות, כ Shannon השירות איןו קטין, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4), ואם בעברה העבירה על ידי תאגיד - כפלו הקנס האמור.

איסור פרסום של הצעה לעיסוק בזנות 205ד. המפרסם פרסום בדבר הצעה לעיסוק בזנות, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4), ואם ההצעה לעסוק בזנות היא לפחות - מאסר חמיש שנים או קנס כאמור; בעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו - כפלו הקנס האמור".

2. מהי "זנות"?

בדברי החקיקה שפורטו לעיל מזכיר המושג "זנות", ואולם המחוקק נמנע מלהגדיר בחוק מהי "זנות". הגדרה למונח "זנות" קיימת רק בפסקה. להלן מספר דוגמאות מן הפסקה:

58.1. לאחרונה פסק בית המשפט לעניינים מנהליים כי אין מקום להתערב בסירוב המשטרה לחיזוש רישויון העסק של מועדון החשפות "פוסיקט", סروب המבוסט על ראיות מנהליות לקיומה של פעילות בלתי חוקית במועדון, ובכלל זה מתן שירותים מין. נקבע כי "לאפ דאנס" מהווה מתן שירותים מין. בית המשפט פסק כך:

"בעניינו, מצאתי כי הצד עם המשיבה לעניין משמעות ריקוד ה"לאפ-דאנס" ככזה העשוה שימוש בגוף העובדות בדרך של מגע פיזי שנועד בchnerה להביא לשיפוק מיini.
הריקוד מעורב מגע פיזי בין הלכוות לעובדות, והוא נועד לשיפוק מיini את הלכוות ... לגישת העוטרים, נדרש לכל הטענות כי המעשה נועד לצורך סיפוק מיini, ולעתנטם מדויבר בריקוד תשוכתי גרידיא, המסתכסם בהנאה וגורוי מיini, שאנו עליה כדי סיפוק מיini מימוש תאווה מינית. לדידי, בגין ריקוד והתערטויות על במת הריקודים – שנitin לומר שמסתמכים בהנאה וגורוי מיini ...
קשה לומר שהמגע הפיזי הכלול התחכחות בין אבריו המין ועירום חלקי – מגע עבورو נדרש הלקוות לשלם בוגר בצליפים הנורכשים במיחוז, נועד לאוותה מטרה כמו הריקוד על הבמה. הדעת נותרת
שמטרת ריקוד הלאפ דאנס היא "להווטרף" על ההנאה והגורוי דבר מה נוסף – הוא הסיפוק".

בת"פ (ת"א) 3635 מ"י נ' רשות שוקן ואח' הורשו נאשמים בעבירות של פרסום שירות זנות. כך נקבע שם (סע' 139 ואילך):

"על מנת לפרש את המונח "שירותי זנות", ניתן להיעזר בהגדרת המונח "זנות", בפסקה.

בע"פ 31/75 אביתל ג. מדינת ישראל ל (2) 579 נאמר: "...מעשה זנות כמשמעותו בחוק הינו שימוש בגוף האישה בתשלום לשם סיפוק התאווה המינית...".

בע"פ 538/75 לבן ג. מדינת ישראל ל (2) 583 מצינו בית המשפט: "...בהתחשב במטרת החוק לתיקון דין עונשין (עבירות זנות) יש לראות מושם "זנות" גם במסגר/ הכלול הרופיה...".

בספרו על הדין בפליליים – "הדין בראוי הפסקה", תשנ"ה 1995, ע' 1301, כתוב כב' השופט קדמי: "...בשלב הבא – כאשר עמדה על הפרק בעיתת "מכוני העיסוי" למיניהם, הורחבה משמעותו של המושג באופן שפירioso" "שימוש בגוף האישה בתשלום לשם סיפוק התאווה מינית... צרך שיתקיים "מגע גופני" בין האישה לבין הגבר, באופן שהתערטויות גרידיא לעניין גבר אינה מספקת...".

בנוסף לדברים שצינו לעיל ראוי להזכיר את דבריו של כב' השופט חסין בדעת מיעוט, בע"פ 3520/91 הלנה תורג'מן נ. מדינת ישראל: "...מכוני עיסוי כזה של המערערת קמו והיו במקומותינו, ואלה עצמו ורבו במאוד-מאוד, כיצד ידעו כי כך ובו, אלא שהפרוסומים בעיתונים מדברים בעצם והנותל עיתון לideo וראה בעיניו. לתק בית המשפט הוגש עיתון "ידיעות אחרונות" שמיום 31 מארס 1991, מצאנו בו (בעמוד 41) כתורת ראשית "מכוני עיסוי" ומתחתיה עשרה פרסומים על מכוני עיסוי – חלקם מעוטרים בתמונות – וכל המרבה בתיאור ובריגוש, הרי זה משובח. בצד מכוני העיסוי מצאנו גם "שירותי ליווי" ובhem, בין השאר, תיאור אלו המוצעתו ללוות את הלקוחות... וכל הנוטל עיתון לideo בימינו, יידע כי לעניין זה לא נשנה דבר; כך הם הפרוסומים, והכל יודעים פרסומים אלה על שום מה ולמה באנו; מה לנו שנאריך..."

דברים אלה נאמרו בדברי ביקורת ע"י כב' השופט חסין (על כך שהממשלה אינה אוכפת את החוק למורות שהדברים מתפרנסים בגלוי בעיתונות היומית ומשמעות הפרוסומים היא ברורה לחלווטין. לאור הדברים שכתבתי עד עתה, השאלה שיש להסביר עליה הינה האם יש במודעות שפורסמו ע"י הנשומות 1, 4 ו- 7, מושם פרסום של שירות זנות:
 "אהבה בשלושה, החתיכונות מפנקת והפצענות מלטפת"
 "... מוכנות להתרחך בבייח 24 שעות או במלון 24 שעות ביום, נועזות ומגשימות פנטזיות".
 "חדש בגין עדן לאיווח בלתי נשכח"
 (...)

ניתן להרבות בדוגמאות שלושת העיתונים, כמעט אין קץ, אך אין תועלת בכך. השאלה היא אם עולה ממודעות אלה, כי הן מוצאות שירות זנות.

מסקנתי בעניין זה הינה, שברור לחלווטין כי מודעות אלה מוצאות שימוש בגוף האדם (אישה), לשם סיפוק תאווה מינית, תמורה תשולם.
באין המקום לציין כי, לא מצאת שיחות ארוטיות בעניין שיחות פיזי בלבד ואלמנט זה אינו קיים בשיחות אלו.
שירותי זנות מחייבות מגע שיחות הנלוות הן מודעות המוצאות שירות זנות.
שימוש בשמות קוד במקומות השם המפורש של זנות, נעשה לאורך שנים והדברים אף מצויים ביטויים בפסקה וכן במאמרים ובספרים שנכתבו. הזנות לבשה פשוטה צורות. היא היפה ל"מכון עיסוי", ל"ליויי" ל"אירוח", ויש להניח שימצאו קודים נוספים.

.59. דוח הוצאות הבין-משרד לביקורת הכלים לצמצום צrichtת הזנות⁸ (להלן: "דו"ח הוצאות הבין - משרד") והנחיית פרקליט המדינה לגבי מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות⁹ (להלן: "הנחיית פרקליט המדינה"), העוסקים בהיבטים שונים של התמודדות עם תופעת הזנות, עומדים על הקשיים בהגדרת המונח "זנות" ועל הנסיבות השונות להגדירה, בהצעות חקיקה ובפסקה.

.60. דוח הוצאות הבין – משרד מסכם את המצב המשפטי כך:¹⁰

"בעהדר הגדרה בחוק למוונה "מעשה זנות", בית המשפט העליון בפסק דין משות 75', פירש מעשה זנות כ"שימוש בגוף האישה בתשלום לשם סיפוק התאווה המינית". פרשנות זו חוזרת על עצמה בפסקת ערכאות דיןנות.

יוער, כי הפסקה פירשה "שימוש בגוף האישה" כ"שימוש פיזי". כך, למשל, נקבע כי מעשה חשפות או שיחות ארוטיות אינם בגדר "מעשה זנות".

עם זאת, הרחיבה הפסקה את הגדרה של "מעשה זנות" ככול לא רק קיום יחסי מין מלאים, אלא כל שימוש פיזי בגוף الآخر לשם סיפוק מיני. כך, למשל, נקבע, כי גם מסאי' הכול "הרפיה" נכנס לגדר "מעשה זנות".

.61. גם הנחיית פרקליט המדינה, אשר מגדירה את סדרי העדיפויות באכיפה, עומדת על היעדר הגדרה בחקיקה, כאשר כתוצאה מכל קיימים מקרי גבול אשר כניסTEM בגדר "זנות" אינה ברורה. בהנחה נקבע כך:

"מן הפסקה עולה כי המושג "זנות" כולל שני רכיבים עובדיתיים מצטברים:
 האחד – מען מיני; לאחר –utan.
 ... נדרש שיסוד ה"מען" יהיה בעל אופי אינטימי ומשמעותי מאוד."

.62. על פי הנחיית פרקליט המדינה, כאשר טובע נדרש להכריע בשאלת אם לנוקוט במקרים משפטיים, עליו להכריע בשאלת אם מדובר במני העולה כדי מעשה זנות (וזאת לצד קומו שלutan לכך – שהינו יסוד

⁸ משרד המשפטים, דצמבר 2017

⁹ <https://www.justice.gov.il/Units/StateAttorney/Guidelines/002.2.pdf>

¹⁰ עמ' 61 לדוח

הכרחי). בהכרעה זו עליו לתת דעתו לפרמטרים הבאים:

- (1) האם מדובר בפגיעה באיברי המין של אדם?
- (2) האם מדובר בפגיעה שתכליתו להביא לפורקן מיני?
- (3) האם מדובר בפעולות מינית הדדיות מובהקת?
- (4) האם מדובר בפגיעה פיזי, רציף, צמוד, נרחב, אינטימי ומה היה משכו של המגע.
- (5) האם המשתתפים מתערטלים מבגדיהם.

יוער, כי אין הכרה שהאتنן יהיה כספ' דזוקא. הוא יכול להיות שווה כספ' או טובת הנאה ובלבד שהתמורה תהיה בזיקה לפגיעה המיני ועבورو.

מכאן, כי התשובה לשאלת האם מפגש אימון, נכנס בוגר זנות, וממילא, האם העבירות הנלוות שפורטו לעילחולות לבבו, אינה פשוטה, והיא תלולה בנסיבותו של כל מקרה, תוך בחינה, בין היתר, של השיקולים שלעיל.

בתוך כך, ובשים לב להגדרות ול מבחנים השונים שנקבעו בהנחיות פרקליט המדינה ובפסיכיקה, אנו סבורים כי במסגרת דיון בשאלת זו עתיד להינתן משקל לשאלת תכילת המעשים, שהוא מבחן החזר על עצמו בפסק דין רבים (אם כי לא בقولם), ואשר לפיו לצורך הגדרת המעשה כמעשה זנות נדרש כי תכילתו היא "סיפוק מיני".
במלים אחרות, יש יסוד להניח כי ככל שניתן יהיה לשכנע את בית המשפט כי תכילת המעשים היא תכילת כנה של אימון, התפתחות אישית ושיפור מיומנויות כאמור, יגדל הסיכוי לשכנע כי אין מדובר בזנות במסווה, אלא במעשים לגיטימיים, המותרים על פי החוק. לצורך כך, אנו חוזרים ומדגישים כי קיימת, לראיינו, חשיבות רבה בביסוס מסד מידע ידי האגודה, על בסיס ספרות מקצועית, עדויות וכיו"ב, אשר יהיה בהם כדי לשכנע שאכן מדובר בפרקטיות נהוגות, התורמות ומעילות לשיפור רווחתם ואיכות חייהם של רבים, וכי אין בהן ממשום מתן שירות מין במסווה.

בהקשר זה נציין, כי רצינול מרכז באיסורים הנוגעים לזנות הוא התפיסה לפיה הזנות נובעת ממזקה של הנשים העוסקות בכך, כאשר ביצוע העבירות הנלוות מהוות ניצול של מזוקתן. ראיות בדבר התועלת הקיימת בעיסוק זה עשוות להיות בעלות משקל בשכנוע גם בכך שהמעשים אינם נועשים מתוך מזקה אלא מתוך שליחות ואמונה כנה בחשבותם, ובכך לחשק את הטענה כי קיימים הבדל של ממש בין מעשה זנות לבין מפגש אימון, אשר הנעשה בו, תכליותיו, העוסקים לו והגורמים לביצועו, שונים בתכילת השינוי.

בצד כל זאת חשוב להזכיר, כי עד עתה לא הגיעו להכרעתו של בית המשפט שאלת הגדרתם כזנות של מפגשים במאפיינים שהציגו בפנינו. על כן, אין תשובה חד משמעית לשאלות שהוצעו בפתח פרק זה, לא ניתן לדעת בוודאות כיצד יתייחס בית המשפט לטענות אלה, ולא ניתן להוציא מכלל אפשרות גם תרחיש לפיו חלק מן המפגשים עשויים להיחשב על ידי בית המשפט כעונם להגדרת זנות, על אף כל האמור לעיל. במקרה כזה יש לזכור כי הזנות כשלעצמה אינה אסורה, אלא צריכתה והעבירות הנלוות לה, כמפורט בראשית פרק זה.

בהקשר זה ראוי לעמוד על מדיניות האכיפה בנוגע לתופעת הזנות, כפי שעולה מהנחהית פרקליט המדינה. נראה, כי המדינה מעדיפה להשקייע משאבים במיגור התופעות החמורות הנלוות לזנות כמו שחר בני אדם, שידול לזנות, זנות קטינים, או עבירות שלחן נלוות נסיבות מחמירויות של ניצול אנשים בזנות.

לשם כך משייעה המדינה באיסוף מידעים מודיעיניים (ע"י המשטרה) על מנת לבדוק את טيبة של הפעולות המתנהלת במקום, עם דגש על שחר בני אדם או עבירות חמורות אחרות. במקרים שבהם אין מידע על שחר בני אדם, הנטייה היא לאכוף את העבירות העיקריים במקום שבו במקום מושפעים קטינים (אף אם לא בזנות) או מתקיימת פעילות פלילית נוספת כמו שחר בסמים או תופעות פשيعة חמורות הקשורות להפעלת המקומות, או שהמקום משמש מקום מפגש לעברייןיהם, אם העבודות הן שוחחות בלתי חוקיות, אם המקום מהוות מטרד לשכנים או אם היקף העסקים גדול ומעלה חשד לקיומו של סרסור.

"כאמור לעיל, בכלל, זנות מבטאת מצוקה; סדרות לזנות היא ניצול מצוקה. עם זאת, מקום בו המידע באשר לחזרים בהם מתנהל עיסוק בזנות מציב על פעילות בין אנשיים בגיןם היחידים את אשר לפניהם, ללא יחס תלות או מרות, כאשר התשלום ניתן לעוסקת בזנות במישרין, אין מדובר בהיקף פעילות גדול, ואין חשד לביצוע עבירות חמורות הנלוות לזנות או לקיום נסיבות מחמיroot המנויות בסעיף 10(ג)-(ד) להנחתה, הרי שפעולות האכיפה בעניין שכזה תהא בעדיפות נמוכה יותר."

לפי המידע שמסרתם לנו, כל אלה אינם רלוונטיים כלל ועיקר למי שעתדים ליטול חלק בפעולות האגודה. בנסיבות אלה, גם אם קיים סיכון מסוים לכך שפגשי אימון מסוימים עלולים, בנסיבות מסוימות, להתפרש כזנות, ספק אם למדינה, שבבסיס מלחמתה בתופעת הזנות עומדים שיקולים כמו לבדוק האשה, מניעת ניצול נשים ומונעת עבירות חמורות הקשורות בזנות במובנה המקובל כمفорт לעיל, יהיה עניין באכיפה כלפי מאננים העומדים בכליה האתיקה של האגודה, אינם פועלים מתוך ניצול ואינם מעורבים בעבירות הנלוות לזנות.

אותם שיקולים שנמנו לעיל עומדים גם בנסיבות מודיעות התביעה באשר לאכיפת איסור פרסום זנות. איסור פרסום מトン שיורתי זנות נועד להגן על אנשים העוסקים או עלולים לעסוק בזנות. עיקר מאמצי האכיפה מופנים כלפי אלו העומדים אחורי הפרסום וההפצה, אשר לעיתים משמשים כמתווכים או סדרותים וכנגד הכליל הפרסומי.

אינו רואים מדויקת הגלגה המדינה עניין באכיפה של עבירות איסור פרסום זנות על מאננים כפי שפורט לעיל. יחד עם זאת אנו ממליצים להקפיד על הימנעות מפרסום מודעות כדוגמת חלק מהמודעות שתתקלו בהן באתרים מסוימים, אשר מרמזות על זנות במובנה המקובל, פרסומים אשר למיטב הבנתנו, אף אינם עלולים בקנה אחד עם תכליות האגודה, ועם האבחנה והבידול המהותי מותעשית הזנות שאוטם היא מבקשת ליצור.

3. סיכום פרק זה

מהמידע שמסרתם לנו באשר למפגשי האימון שאוטם מבצעים המאמנים העתדים לחתול חלק באגודה, עולה כי קיימים הבדלים משמעותיים מאי בין זנות. זאת, בין היתר בכל הנוגע לזותן ונתני השירות והמניעים למשיהם, כמו גם באשר למה שנעשה במסגרת המפגשים, ומעלה הכל, לתכליות. לתפיסתנו, הבדלים אלה מציבים את מפגשי האימון בקטgorיה משפטית שונה, ואין לראות בהם כעונים להגדות ולתכליות האיסורים שעוניים תופעת הזנות. זאת, על אף שיש העושים שימוש במונחים כגון "טנטורה" כcasoot למשי זנות,oca אשר חלק ממטרות האגודה היא ליצור בידול בין העובדים באופן אמיתי בפרקטיות מתחום זה ומתחומים דומים, לבין העושים במונחים אלה שימוש שקרי ומטעה.

לאור האמור, ועל מנת לצמצם את הסיכון המשפטי למאננים וללקוחותיהם, אנו ממליצים על נקייטה באמצעות זהירות, אשר תכליות להציג את מפגשי האימון המבצעים על ידי חברי האיגוד מגדר זנות כדי שפורשה בפסקה, ונפרטם בהמשך הדברים.

עם זאת, יש להבהיר כי לMITTED ידיעתו, סוגיה זו מעולם לא נבחנה על ידי בית המשפט, וודאי לא בערכאות גבוהות. על כן, אין לדעת בוודאות כיצד יתייחס בית המשפט לנושא בכלל, ובנסיבות מקרה מסוימים, בפרט.

ח. המלצות

76. מוצעות בזה שורת המלצות לצורך הבטחת שלום וחופש הבחירה של המשתתפים/ המתאמנים מזוה, וצמוץ הסיכוןים המשפטיים של המנהים/מאמנים, מזוה. העקרונות המנחים בהמלצתינו הינם -
- 76.1. גילוי מראש ומניעת אי הבנות (וודאי מרמה) לגבי מיהות המנהה/המאמן והפעולות שעומדת להתרחש;
- 76.2. הבטחה כי המעשים נעשים בהסכמה חופשית, תוך נקיטה בפעולות לאיתור ומניעת נסיבות שבוחן הסכמה עלולה להינתן שלא מתוך רצון חופשי;
- 76.3. נקיטה בצדדי זהירות מיוחדים במקרים שבהם עלולה להיווצר תלות נפשית ממשית, וזאת על מנת להבטיח כי אם אכן תיווצר, היא לא תונצל לרעה לקבלת הסכמה שלא הייתה אלמלא כן;
- 76.4. עיגון וגיבוש תשתיית להוכחת הטענה כי תכליות פעילותם של המאמנים והמנהים אכן הינה לימוד, תרגול והעברת ידע ומומנוויות למתאמנים והשתתפים, וכי אין מדובר במקרים שעשויים לצורך סיפוק מאווים מינניים אישיים של המאמנים/ המנהים ואף כי אין מדובר בסכנות למעשה זנות.
77. להלן המלצתינו להנחיות בנושאים אלה ובנושאים נוספים.

ח.1. דרישות קבלה והתחייבויות כלליות

78. מוצע להתנות את השתייכותם של מנהים ומאמנים לאגודה בתנאים אשר יוגדרו על ידכם, ובهم, בין היתר –
- 78.1. עמידה בדרישות הכשרה וידע מקצועי, אשר יוגדרו על ידי מומחי האגודה;
- 78.2. התחייבות לפעול על פי הוראות הדין, הקוד האתי שייקבע על ידי האגודה, וחווות דעת זו;
- 78.3. התחייבות כי בעת המאמנים והמנהים יפעלו רק לטובת המתאמנים והשתתפים, וכי הם לא ינצלו את מעמדם לרעה;
- 78.4. מתן הסכמה לכך שלאגודה יש סמכות למנוע קבלה ואו להוציא מאמן או מנהה מן האגודה, על פי שיקול דעתה, ולאחר שתינתן לו אפשרות להציג בפניה את טענותיו;
- 78.5. התחייבות שלא לבצע מפגשי אימון או סדנאות תחת השפעת אלכוהול או סמים אסורים;
- 78.6. התחייבות להציג את העיסוק בתחום באופן מכובד ומכבד.
- 78.7. מוצע לקבוע חובה שמירת רשות מקצועית, לרבות הסכמים; משובים; רישומים מקצועיים מן הפגישות; טפסי הסכמה לסדראות (אליה יכולם להישמר גם על ידי מפיק האירוע) וכיו"ב.

ח.2. גילוי

79. גילוי מראש, המבוצע באופן נכון והוגן, מהוות רכיב חשוב ביכולתם של המתאמנים והשתתפים לגבות הסכמה לאשר הולך להתרחש. על כן, חשוב לקבוע כלליים שיבטיחו –
- 79.1. שקייפות וגילוי מרבי, מראש, לגבי זהות המאמן או המנהה, לרבות הקשרתו וכישוריו. יש להימנע מיצירת מצגי שווה, לרבות בכל הנוגע להכשרות והסמכות, סגולות רוחניות מיוחדות, ובאשר לתוצאות שאוthon ניתן להפיק מן המפגשים.

בתוך כך, על המאמן להבהיר במפורש כי הוא אינו מוסמך ע"י גורם רשמי וכי הוא אינו עוסק במקצועות הרפואה ואו מקצועות הטיפול המוכרים, כגון פסיכולוגיה. אף מומלץ להימנע מן השימוש במילה "טיפול", אשר עשויה ליצור אצל מתאימים בלבול ואי הבנות.

על המאמן להבהיר במפורש כי הוא אינו רב, מורה דתית, גورو או בעל סגולות רוחניות מיוחדות. יש להימנע לחלוטין מהבטחת מונחים כגון "נאולה", "הארה" או כי"ב.

יש להציג את התועלות המצופה באופן זהיר ונכון ולהימנע מהבטחות שואן.

79.2. מתן גילוי מראש באשר לאפשרות ביצוע מעשים בעלי אופי מיני במסגרת הסדנא או המפגש, לרבות באשר למטרתם והפורום בו הם עשויים להתבצע (היוון, בנפרד או בקבוצה; בהשתתפות בני זוג, משתתפים אחרים, המנחה/המאמן, וכן הלאה).

כל שעצמת המעשים גדלה, מטעמת חובת הגילוי. כך, בעוד שאנו ממליצים להבטיח כי משתתפים מודעים מראש לכך שבכל סדנא בה הם מעוניינים להשתתף צפויים להתקיים מעשים בעלי אופי מיני, ע"מ שיוכלו לבוחר אם להשתתף בה אם לאו, הרי במקרה של סדרת מפגשים אישיים, במסגרתם קיימת אפשרות מגע בעל אופי מיני בין מאמן ומתאמן כאשר הם לבדם בחדר, חובת הגילוי מראש מטעמתה, ויש לבצע באופן מוקף במיוחד, תוך פירוט מדויק ובכתב של המעשים שעשוים להתרכש.

79.3.giloy חיב להתבצע מראש, ולכל המאוחר בתחילת הסדנא או המפגש. במקרה של סדרת מפגשים, יש לקבוע כי כבר בפגישה הראשון יבוצע גילוי ביחס לכל פעילות בעלת אופי מיני שעשויה להתקיים גם בפגשים העתידיים.

80. בפגשים, יש להבטיח כי הגילוי מתועד, וכי קיבלתו ומtan הסכמה לאמור בו נעשים בכתב. בסדנאות, ככל שהגילוי וההסכמה אינם נעשים בכתב, יש להבטיח כי הם נעשים בנסיבות כל הקבוצה וכי ההסכמה ניתנת על ידי כל המשתתפים באופן אקטיבי.

ח.3. הסכמה

81. כאמור, אין לבצע באמן כל מעשה בעל אופי מיני ללא מתן הסכמה; וכי שفورט לעיל, מתן ההסכמה כשלעצמו אינו סוף פ███, ונדרש כי ההסכמה תהיה חופשית ושלा מתוך מרמה, ניצול תלות או נסיבות אחרות השוללות את תוקפה. סוגיות ההסכמה היא הסוגיה המהותית ביותר בדיוננו, ואנו ממליצים על סדרת אמצעי זהירות בנוגע זה:

81.1. מתן הסכמה מראש – הסכמה של כל משתתף או מתאמן לפחות בעלת אופי מיני תتابקש מראש, ולכל המאוחר בתחילת המפגש או הסדנא.

במקרה של סדרת מפגשים, מומלץ לקבוע כי כבר בפגישה הראשון ימסר גילוי ותתקבל הסכמה באשר לכל פעילות בעלת אופי מיני שעשויה להתקיים גם בפגשים הבאים, כאשר ככל שלא ניתנה הסכמה למעשה מסויים בתחילת התהליך, היא לא תוכל להינתן בהמשך. זאת, כאמור, עצם זהירות על מנת להבטיח שם יוצרו יחס טיפול, ההסכמה ניתנת בטרם קיים חשש להיווצרות תלות נפשית ממשית הנובעת מהם, וממילא, למנוע חשש להסכמה הניתנת מתוך נזוכה. באופן זה, מתאמן אשר לא נתן את הסכמו ל兆ע באברי מין בפגישה הראשון, לא יוכל לתת אותה בהמשך התהליך, גם אם ברור לשני הצדדים כי ההסכמה ניתנת באופן חופשי, ללא תלות ולא נזוכו.

81.2. **תיעוד** - בפגשים אישיים, יש להבטיח כי מתן ההסכמה מתועד בכתב. בסדנאות, ככל שמתן

ההסכמה אינו נעשה בכתב, יש להבטיח כי היא ניתנת בנסיבות הקבוצה, תוך שהמנהה מודאג מתן הסכמה באופן אקטיבי (כגון באמירת "כן" או הרמת יד) על ידי כל המשתתפים.

.81.3 **הברה באשר לזכות לחזור מהסכם בכלל עת** - יש להבהיר באופן אקטיבי ומפורש, כי הסכמה שניתנה בשום אופן אינה מחייבת את המתאם/משתתף לבצע את המעשים בהמשך. יש להבהיר כי למתאם/משתתף יש זכות לומר "לא" בכל רגע נתון, לעוצר כל מעשה ו אף לפרוש מכל פעילות, וזאת גם אם מלכתחילה נתן את הסכמתו למעשה וגם אם המעשה כבר החל. יש לוודא כי לא יופעל על אדם לחץ לבצע פעילות שהוא אינו מעוניין בה.

מומלץ כי בנוסף לאפשרות לומר "לא", מחייב סדראות יגדירו אפשרויות מוסכמות לעצירה כגון ע"י יציאה מן המרחב, הרמת יד, אמירת מילת עצירה מוסכמת או כי"ב, וזאת הן ע"מ לתקף את הלגיטימיות של הפעולה והן ע"מ להבטיח את העצירה/יציאה באופן מיידי ולא קשיים, גם בנסיבות של מוזיקה רמה, ריבוי משתתפים וכי"ב.

.81.4 **הסכם נקודתי** – מובן מalto כי הסכמה שניתנה מראש להשתתף בסדנא או בפגש בו קיימת אפשרות לקיום פעילות בעל אופי מיני, אין משמעה "כרטיס חלק" להסכם לכל מעשה, בכל עת, ובמקרה של סדנא עם מספר משתתפים, לעשייתו עם כל אדם הנמצא במרחב. ההסכם הניתנת מראש מבטיחה מודעות לאופי הפעולות ונוכנות להשתתף בה, אך עדין נדרש מתן הסכמה למעשים לפני עשייתם, ועל המאמנים והמנחים ליצור את האפשרות והמרחב לבורר את התקיימותה. מוצע לקבוע, כי –

.81.4.1 **בפגשי אימון, יש לשוחח בראשית כל מפגש על הפעולות שעשויה להתקיים בו, להציג את גבולות ההסכם של המתאמן לאוטו מפגש, ולהזכיר כי המתאמן יכול לחזור בו מכל הסכמה שניתן בכל רגע נתון.**

בנוסף, מוצע לקבוע כי בכל מפגש, לפני מגע וכן לפני כל "הסלמה" של המגע, תתבקש רשות המתאמן לכך, בעל פה, אך באופן אקטיבי.

.81.4.2 **קבלת הסכמה נקודתית בסדנאות –**

בכל סדנא בה הפעולות עתידות להתקיים בין פרטנרים ספציפיים, על המנהה לאפשר להם להציג זה עם זה, מראש, את גבולות הפעולות המוסכמים ("שיעור גבולות").

ככל ששיעור גבולות מראש בין פרטנרים אינה אפשרית בשל מאפייני הסדנא (כגון בשל תחולפה מהירה בין פרטנרים במהלך סדנא אחת), מוצע לקבוע כי על המנהה –

א. להציג מראש מה אופי הפעולות שעשויה להתבצע, ולהבטיח כי כל המשתתפים נתונים את הסכמתם להשתתף במידעה כי היא עתידה להתבצע עם פרטנרים משתנים;

ב. לאחר שהפעולות במסגרת סדנאות מבוצעת על פי ההוראות של המנהה, עלולה לעלות טענה מצד מי שנפגע מażח המשתתפים, כי למנהל קיימת אחריות לכך. על המנהה לוודא כי כל המשתתפים מודעים לחובותם לקבל הסכמה זה מזה בטרם המגע, וכי הם מתחייבים לעשות כן. יש להציג למשתתפים דרכי (בההתאם לאופי הסדנא) לקבלת הסכמה זה מזה, לפני כל מעשה בעל אופי מיני.

ג. על המנהה להציג מראש כי אין להפעיל על אף משתתף לחץ לבצע מעשה כלשהו, וכי בכל רגע נתון רשאי כל משתתף לעוצר כל מעשה.

ככל שבסדנה עשוי להתקיים מגע בעל אופי מיני בין המנחה לבין איזה מבין המשתתפים, יש לגלוות זאת למשתתפים מראש, לקבל את הסכמתם ולאפשר הסתייגות של כל משתתף אשר אינו מעוניין בכך מראש. יש להבהיר מה עשוויות להיות נסיבות המגע, ולהבהיר כי ככל מקרה לא יתקיים מגע ללא קבלת הסכמה נוספת מן המשתתף, בזמן אמיתי.

.81.5 **איסור על הפעלת לחץ** – יש לקבוע איסור מוחלט על הפעלת לחץ, מכל סוג שהוא, על אדם להשתתף או שלא להפסיק פעילותו כלשהי. על המנחים להיות ערנים לנושא, כאשר ככל שהם יותר חדשניים בהפעלת לחץ של משתתף אחד כלפי אחר, עליהם להתערב ולמנוע זאת.

.81.6 **כללי זירות נוספות למפגשים בעלי אופי מתמשך** – כפי שפורט לעיל, בעת קיום סדרת מפגשים, עשויים היחסים להיחשב כיחסים טיפול נפשי (או כיחסים יעוץ עם כהן דת, לפי העניין) וועלולה לעלות טעונה לניצול תלות نفسית הנובעת מהם. הקפדה על הכללים לגבי גילוי והסכמה כפי שפורטו לעיל, מצמצמת מאוד את החשש בעניין זה; אך על אף זאת, אנו סבורים כי קיימת תועלת בנקיטת אמצעי ביטחון נוספים במקומות בעלי רגשות מיוחדים, כלהלן:

.81.6.1 מומלץ כי מומחי האגודה יקבעו סוגי פעילותיות או קритריונים למקומות שבהם, סמוך לאחר ביצוע הפעולות, יתבקש המתאמן למלא משוב כתוב;

.81.6.2 מומלץ, כי מומחי הארגון יקבעו סוגי פעילותיות או קритריונים למקומות שבהם, כתנאי לביצוע הפעולות, תידרש מעורבות של צד שלישי בעל ידע וניסיונו בתחום, או בעל רקע טיפול רלוונטי, אשר עומד על הצורך במעשה, יאמת את רצונו של המתאמן ויודע כי הוא אינו ניתן לתוצאה מניצול תלות نفسית ממשית. מומלץ כי הצד השלישי יהיה בן אותומין של המתאמן וכי תינתן למתאמן אפשרות ליצור איתו קשר ישיר שלא בנוכחות המתאמן, במידת הצורך.

.81.6.3 מוצע לקבוע כי למתאמן יש זכות לבקש נוכחות של צד שלישי מטעמו (ברשות הזוג, למשל) בתוך המפגשים, או במפגשים מסוימים מסוימים. זאת, בין בתוך החדר בו מבוצע המפגש ובין במקום סמוך מחוץ לו.

.81.7 **עירנות** – בכל פעילות על המנחים והמאmins לגלוות עירנות ורגשות לכל סימן המעורר חשד באשר לחופשיות ונסיבות מתן הסכמת המתאמן/משתתפים, ובין היתר – השפעת אלכוהול/סמים, מחלת נפש, ליקות שכלית והפעלת לחץ מצד אדם אחר. בכל מקרה בו קיים חשש, על המנחה/מתאם לוודא כי מתבצעת בדיקה מול המתאמן/משתתף אשר למצו, ובמידת הצורך, לבקש להימנע מביצוע הפעולות או לעצרה.

.81.8 **התחייביות המתאמן / משתתף** – מוצע לקבוע כי על המאmins והמנחים לשתף את המתאמנים והמשתתפים בחשיבות נושא ההסכם ובאחריות המוטלת עליהם, מצדדים, להבטיח את קיומה. כך, בין היתר, מומלץ לקבוע כי יש לסקם עם המשתתפים והמתאמנים כי עליהם –

.81.8.1 למסור מראש מידע על מצבם הנפשי או ליקות שכלית, ככל שקיים, על מנת שניתן יהיה לבירר עימם אם יש בדבר כדי להשפיע על יכולתם ליתן הסכמה חופשית;

.81.8.2 להימנע מלהשתתף במפגשים / סדנאות תחת השפעת אלכוהול או סמים;

.81.8.3 להימנע מלבעצ כל פעילות שהם אינם בטוחים במידת הסכמתם לה, ולהתריע, מוקדם ככל שיוכלו, בכל מקרה שעולה בהם ספק.

ח.4. סודיות

- לעמדתנו, מן הראוי כי האגודה תקבע הוראות המבטיחות שמירה על פרטיות המשתתפים והמתאימים ועל סודיות המידע הנמסר על ידם. לצורך כך, מומלץ לקבוע, בין היתר -
- 82.1. התחייבות כללית של המתאימים והמנחים לשמירה על כך;
 - 82.2. איסור על גילוי מידע אישי הנוגע למתאימים ומשתתפים ללא הסכמתם המפורשת, לרבות, בכל הנוגע למשתתפים במפגשי אימון, איסור גם על גילוי שמות. מומלץ לקבוע כי מידע אישי יועבר רק בהתאם לאישור בכתב.
 - 82.3. בבדיקות מרובות משתתפים, מומלץ כי כל המשתתפים יחויבו בשמרות סודיות המידע האישי הנוגע לחבריהם לקבוצה. מומלץ, כי ההתחייבות הניל תינתן באופן אקטיבי (למשל בכתב, בהרמת יד או באמצעות אקט אקטיבי אחר, המבטיח כי כל המשתתפים שמעו ונתנו את הסכמתם).
 - 82.4. איסור על צילום/הסרטה אלא בהסכמה מראש, תוך הגדרה מדויקת של מי עשוי להיות מצולם ובאיזה סיטואציות, כמו גם הגדרה מדויקת של השימוש המותר בצלומים. חשוב כי ההסכמה תינתן בכתב, מכל מקום, עליה להינתן באופן אקטיבי ועל בסיס מידע מדויק מראש.
 - 82.5. יש לידע את המתאימים, מראש, כי המידע האישי שלהם עשוי להיות מועבר אם תהיה דרישה לכך על ידי רשות מוסמכת או צו של בית המשפט.
 - 82.6. חובות הסודיות כאמור לעיל ישמרו גם לאחר סיום הסדנא או מפגשי האימון.

ח.5. עיגון תכליות הפעילות והתועלות הנובעות מלה

- כאמור, מסרתם לנו כי הטכניקות והשיטות הננקוטות על ידי מתאימים ומנהי האגודה מוכנות ברוחבי העולם וכי נעשה בהן שימוש על ידי מתאימים ומנהים רבים מזה שנתיים רבות. עם זאת, בשים לב לריגשות המעשים ולעובדה שמדובר בשיטות שאין מוכנות על ידי הממסד, הפרשנות שתינתן למקרה קונקרטי עשויה להיותמושפעת ממידת היכולת לשכנע את בית המשפט באשר למטרת המעשים, כנגורת מהוחחת התועלת הקימית בפרקטיות מעין אלה ולנסיוں שנוצר לגביהן. שאלת זו עשויה לעלות, למשל, בטענה להסכמה שנייתהה במרמה, בטענה למעשה מסוימת (שהינו, כזכור, מעשה שנעשה לצורך גירוי, סיפוק או ביוזי מיני), או בטענה לכך שהמעשה עולה כדי זנות.
83. על מנת לעמוד בנטול זה אנו סבורים כי קיימת חשיבות משפטית ביצירת מאגר מידע מקצועי אשר אותו ניתן יהיה להציג בעת הצורך. אנו סבורים, כי מאגר מעין זה צריך לכלול אסמכתאות משמעויות, כגון ספרות, מאמרים, מחקרים וכיו"ב, לכך שמדובר בשיטות הנהוגות בעולם ובארץ, ובאשר לתועלות המופקת מהן. מעבר לכך, עשויה להיות תועלת רבה ביצירת מאגר ובו ביקורת חוביות של מאומנים, המביעים את שביעות רצונם מן האימונים וסדנאות, ומידים על התועלות שהפיקו מהם, ולהלופין, מאגר ובו פרטיים של מאומנים, אשר מוכנים בספר, ובמידת האפשר אף להיעיד, על התהליך שעברו.

ח.6. הרחקת העיסוק מגדר זנות

85. על מנת להרחיק את מפגשי האימון מגדרי זנות, אנו ממליצים לקבוע, כי -
- 85.1. על המאמן להבהיר ללקוח, כי תכליות מפגשי האימון אינה לצורך סיפוק מיני, ומומלץ לתעד את

הסיבות שבעティים הוא מגע למפגש, בכתב. כאמור, ידוע לנו כי גירוי או סיפוק מיני עשויים לעלות במסגרת מפגש, חלק ממגע רגשות ותחושים אחרים, אך כאשר זהה מטרת המפגש, אלו מתקרבים לגדרי זנות, על כל המשתמע מכך מבחינה משפטית.

.85.2 אין לפרסום מודעות או פרסומים המבטאים לkokות גירוי או סיפוק מיני (ראה הדוגמאות שפורטו בסע' 58 לעיל כדוגמה לכך).

.85.3 כאמור, קיימת חשיבות רבה ביצירת בסיס מידע וראיות אשר ניתן יהיה באמצעותם לעזן ולהסביר את התועלות שבמעשיהם, ולשכנע כי תכליות אלה סיפוק מיני (וזאת לא רק של המאמן אלא גם של המתאמן).

.86 כאמור, אלו סברים כי יש בהמלצות האמורות כדי להרחיק את מפגשי האימון מגדרי הזנות, אך נשוב ונDIGIIS כי אין בסיס פסיקתי שלל פיו ניתן לקבוע כלליים חד משמעיים ולהבטיח תוכאות ודאיות.

ח.7. מגע מיני בין מתאמן ומאמן / מנהה ומשתתף במסגרת קשר אישי

.87 האם קיים איסור על קיום מגע מיני בין מתאמן ומאמן/ מנהה ומשתתף במסגרת קשר אישי, שלא כחלק מן המפגשים או הסדנא, ולא במסגרת המעשים שסוכמו מראש?

.88 בשאלת רגישה זו יש להבחן בין מקרים שונים.

.89 ביחסים בין מאמן ומתאמן, כפי שציינו, קיים איסור מפורש בדיון על קבלת הסכמה הנובעת מניצול תלות نفسית במסגרת יחסית טיפול או יחסי ייעוץ/הזרכה עם כהן דת, בתנאים ובמטרת לווחות החזמים כמפורט בפרק ה.4. לעיל. בנוסף, קיימת פסיקה האוסרת לחוטין על קיום יחסי מין בתחום יחסית טיפול נפשי, וזאת נוכח פער הכוחות המובנים הקיימים ביחסים אלה.

עמדנו לעיל על כך שלעמדתנו, אין להחיל פסיקה זו על יחסי מאמן ומתאמן, אפילו במקרים בהם הם בעליים כדי יחסי טיפול, אשר המגע הוא חלק בלתי נפרד מן המפגשים, אשר סוכם והוגדר מראש, על פי כללי היגיון וההסכם שאוטם פירטנו להלן.

אבחנה זו אינה רלוונטית בכל הנוגע לקיים יחסי מין בין מאמן ומתאמן שלא לצורך וכחלק מן התהילהט הטיפול, וכאשר מן הסתם לא ניתנו בתחילת התהילהט גילוי והסכמה למגע מיני שלא כחלק מן התהילהט. על כן, ככל שקיימת אפשרות כי המפגשים עולים כדי טיפול נפשי (על פי המבחנים המפורטים בפרק ה.4) ראוי לדעתנו, כמו זהירות, להחמיר ולהסור על קיום מגע מיני בין מאמן ומתאמן שלא בתחום האימונים וכחלק מהם, וזאת במהלך כל תקופת האימון ובמהלך שלוש שנים לאחר סיוםו.

כל שמדובר ביחסים שעשוים להיחשב כיחסים בין כהן דתומי שמקבל ממנו באופן מתמשך ייעוץ או הזרכה, תהא המלצתנו זהה, הנו ממש תקופת יחסי הייעוץ/הזרכה והן בסמוך לאחר סיוםה. כאמור, המונח "סמוך" אינו מוגדר במפורש, והוא יפורש בהתאם לנסיבות המקרה.

.90 כפי שצוין לעיל, אשר המאמן הוא פסיכולוג, פסיכיאטר או עובד סוציאלי, או מי שמתמחה לפחות מלאה, קיימת חזקה כי המעשים נעשים תוך ניצול תלות نفسית ממשית, ככל שהם נעשים במהלך הטיפול, אולם חזקה זו אינה חלה אם המעשים החלו עוד לפני תחילת הטיפול. בכך יש כדי ללמד, כי במקרים שבהן כבר היה קשר מיני בין הצדדים, פחות מכך החשש כי ההסכם נובעת מניצול תלות הנובעת מן הטיפול, והחלפת החזקה בנסיבות אלה לא הייתה אפשרית קיומם קשר טיפולין בין בני זוג או אנשים שיש ביניהם קשר אישי בעל אופי מיני מראש, דבר שאינו אסור כשלעצמם.

מכוח קל וחומר, ניתן להסיק כי גם בין מאמן ומתאמן שביניהם קיים קשר מיני שהחל לפני מפגשי האימון, אין מקום לקבוע איסור גורף. במקרה כזה, די לעמודתנו בהקפדה על כך שההסכם, הנשכחת מן הקשר הקודם בין הצדדים, אינה מושגת בעת תוך ניצול תלות נפשית ממשית, הנובעת מן הקשר הטיפולי.

.91. בכל הנוגע לסדנאות תМОנות המצב מורכבת יותר. על פניו, קשה לראות בסדנא חד פעמית כעונה להגדרת "טיפול נפשי" או "יעוץ או הדרכה" כהגדרתם בסע' 347 לחוק העונשין¹¹. על כן, לא ניתן לומר כי קיום יחס מיון בין מנהה ומשתתף הוא אסור כלעצמו.

עם זאת, לא יהיה זה נבון להתעלם מן הרגישות המיוחדת הקיימת ביחסים שבין מנהה ומשתתף בסדנא, ומפני הכוחות שעשוים להתקיים ביניהם, במיוחד בתוך פרק הזמן בו מתקיימת הסדנא עצמה; כאשר על רקע זה עלולות לעלות בדיעד טענות באשר לניסיונות שפוגמו בתוקף ההסכם, כגון הבתוות שווה, לחצים או מרמה. על כן, ככל שהיחסים מתקייםים בזמן הסדנא או בסמוך להריה, יש לנקט בצדדים אקטיביים לווידוא חופשיות ההסכם, למשל, על ידי אנשי צוות אחרים; וככל שהם מתקייםים לאחר מכן, על המנהה להיות זהיר ורגעש, ולהפעיל שכיל ישר ושיקול דעת, בוידוא ההסכם, חופשיותה, וניסיונות נtinyתנה.

ט. סיכום

.92. האיסורים הקבועים בחקיקה הישראלית לא נועדו למשטר את מוסריות התנהגותם המינית של תושבי ישראל ולהבטיח כי היא עומדת באמות מידיה אשר נتفسות על ידי מאן דהוא כמוסריות יותר מאשר. תכלית החוקה היא להגן מפני ניצול, ולהבטיח כי מעשים בעלי אופי מיני אינם נעשים שלא בהסכם, או בהסכם אשר (בשל נסיבות שונות) אינה הסכמה חופשית.

.93. כך, בראש ובראשונה, בכל הנוגע לעבירות המין, כאשר לצערנו קיימות אינספור דרכי של ניצול ותחבולות על מנת לאפשר לתוקפן לבצע בקרובן, לרוב אשה, את זמנו, בניגוד לרצונה או תוך ניצול נסיבות המונעות ממנו בחירה חופשית ותקפה. כך גם בכל הנוגע לaistorim השונים הנלוויים למשדי הזנות, אשר נتفسת בפסקה כנובעת ממצוקה ולא מבחירה חופשית, וכאשר האיסורים הנלוויים לה נتفسים כמשמעותם רוחניים על גב מצוקתה של האשה העוסקת בזנות, הנטאפת בקרובן.

.94. כאמור, נוכח אופי הפעולות, ובשים לב לכך שאין מדובר בפרקטיות וטכניקות המוכרות על ידי הממסד,ברי כי העסוק בו עסקינו הוא עיסוק רגish, שטמוניים בו סיכון. זאת, בפרט בשים לב לכך שלא קיימת תשתיית פסיקתית אשר על פיה ניתן לבסס כללי "עשה ועל תעשה" חד משמעיים שיש בהם כדי להבטיח תוכאה ידועה בודדות מראש.

.95. בכך זאת, בכפוף לשמרה קפדנית של כללי זהירות אשר נועד להבטיח כי הפעולות מתבצעת למען המטרות הנכונות, ללא ניצול, מצני שווה והטעויות, ותוך שזכות הבחירה נשמרת באופן מהותי ואמיתי בכל שלבי הפעולות, אנו סבורים כי ניתן לקיים את הפעולות באופן מושכל ווזיר, אשר מוצמצם ממד את הסיכון לפגיעה בלבוקחות, וממילא, גם את הסיכון המשפטי עבור המאמנים והמנחים.

.96. בחוות דעת זו כולנו שורת המלצות, חלקם פרי ניתוח של הפסיכה, חלקם שאלים מקורות ATIים אחרים שאינם חלים ישירות לעניינו, וחלקם הינם כללי זהירות מוצעים לצורך יישום הוראות הדין ותכליותיו (בחילקן המקרים גם תוך החמרה עליהם) על הפעולות כפי שהזגה בפניינו על ידם.

¹¹ כאשר מדובר בסדנא תהליכי מתמקדת, האבחנה ברורה פחות. על כן, בסדנא כזו, מטעמי זהירות, המלצתנו היא להחמיר.

.97 משכך, לא ניתן להשתפק בחווות דעת זו כי "חברת הוראות" מוחלטת אותה יש לישם באופן טכני. אנו סבורים, כי קיימת חשיבות רבה בהורדת העקרונות שתוארו לעיל לפסים מעשיים ולפרטים; למעשה אחרי היישום ולביצוע עידכוניים ושינויים בהתאם לשובים מן השטח; לאיסוף מידע מksamען הארץ והעולם, אשר יאפשר לנו להסביר את התהום בעת הצורך והן לדיק ולתקן את הנחויות הנימנות על ידי האוגדה מעת לעת, בהתאם לנסיוון הנזכר; ועל כל זאת, קיימת חשיבות עליונה למודעות לריגושים ולסיכון, תוך הפעלת שכל ישר ונקייה במשנה זהירות בכל מקרה של ספק.

.98 אנו לרשותכם לכל שאלה או הבהרה הדרושה לכם.

בכבוד רב,

אביתל בר-נון, עו"ד

גלעד הלר, עו"ד